

Aluevaltuusto

Aika 14.05.2024 klo 17:00 - 20:04

Paikka Valtuustosali, Viitaniemi

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kokko Jani Paloniemi Aila Luoma-aho Janne	puheenjohtaja 1. varapuheenjohtaja 2. varapuheenjohtaja	Poistui §n 29 käsittelyn aikana klo 19.55
	Ahola Lotta Aula Maria Kaisa Autere Anna-Kaarina Haaparanta Jukka Hirsjärvi Irma Hovikoski Mervi	valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu	Poistui §:n 16 käsittelyn aikana klo 18:28
	Hovila Sari	valtuutettu	Poistui §:n 17 käsittelyn aikana klo 18.51
	Huikko Pekka Hyöky Elma Hyötyläinen Juha Hämäläinen Jukka	valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu	Saapui §:n 13 käsittelyn aikana klo 17.45
	Ingervo Sirkku Isomäki Kauko Kankaanniemi Toimi Kautto-Koukka Leena Kolula Marko Kytölehto Satu Könttä Joonas	valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu	Poistui §:n 17 käsittelyn aikana klo 18.51
	Lahtinen Merja Lajunen Heimo Lindell Leila	valtuutettu valtuutettu valtuutettu	Poistui §:n 29 käsittelyn aikana klo 19.42
	Liukkonen Ari-Pekka Lumela Meri Martins Sirpa Melville Tony Muotka Petteri Nykänen Jouko Parkkonen Kari Peltonen Tuula Pernu Ilkka Pippuri Linda Pirttiniemi Riitta Poti Jorma Puolimatka Tapio Puro Markku Rajala Sanna	valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu valtuutettu	Poistui §:n 29 käsittelyn aikana klo 20.00

	Rantanen Riikka	valtuutettu	
	Savolainen Katri	valtuutettu	
	Silvast Tuomo	valtuutettu	
	Simonen-Jokinen Terhi	valtuutettu	
	Tiainen Eila	valtuutettu	
	Tiirola Mikko	valtuutettu	
	Timperi Kati-Erika	valtuutettu	
	Tuovila Eetu	valtuutettu	
	Viitasaari Vilma	valtuutettu	
	Visakorpi-Kemppainen Marika	valtuutettu	
	Ylälehto Jani	valtuutettu	
	Åkerman Arto	valtuutettu	
	Autio Mauno	varavaltuutettu	Kalmari Leena sijasta
	Blom Jari	varavaltuutettu	Kiiskinen Kari sijasta
	Colliander Jari	varavaltuutettu	Halttunen Jari sijasta
	Demarco Samuel	varavaltuutettu	Lahti Matias sijasta
	Heikkilä Johanna	varavaltuutettu	Suonperä Juha sijasta
	Hokkanen Harri	varavaltuutettu	Nissinen Eino sijasta
	Jäntti Leena	varavaltuutettu	Kässi-Jokinen Saara sijasta
	Kankainen Markku	varavaltuutettu	Jetsu Kati sijasta
	Kilpikoski Sinikka	varavaltuutettu	Isomöttönen Sinikka sijasta
	Lakka Emilia	varavaltuutettu	Forsgren Bella sijasta
	Lehtinen Harri	varavaltuutettu	Koikkalainen Emilia sijasta
	Manninen Mari	varavaltuutettu	Hämäläinen Jukka sijasta §:n 13 käsittelyyn klo 17.45 saakka ja Hovikoski Mervi sijasta §:n 16 käsittelystä klo 18.28 alkaen
	Saraste Karoliina	varavaltuutettu	Heikkinen Maarit sijasta
	Vertainen Johanna	varavaltuutettu	Vepsäläinen Hilma sijasta
	Vuori Jouni	varavaltuutettu	Garedew Kaisa sijasta
	Weijo Ilse	varavaltuutettu	Honkonen Petri sijasta
Poissa	Forsgrén Bella		
	Garedew Kaisa		
	Halttunen Jari		
	Heikkinen Maarit		
	Honkonen Petri		
	Isomöttönen Katja		
	Jetsu Kati		
	Kalmari Leena		
	Kiiskinen Kari		
	Koikkalainen Emilia		
	Kässi-Jokinen Saara		
	Lahti Matias		
	Neittaanmäki Pekka		
	Nissinen Eino		
	Piispanen Hannu		
	Suonperä Juha		
	Vanhala Mauno		
	Vepsäläinen Hilma		
Muu	Tollet Jan	hyvinvointialuejohtaja	
	Aalto Johanna	lakiasiainjohtaja	
	Aniranta Ella Sofia	hallinnon asiantuntija	

Heikkilä Eija-Liisa	HR-johtaja
Kalilainen Päivi	vastuualuejohtaja, lasten, nuorten ja perheiden palvelut
Kallimo Kati	toimialajohtaja, sosiaali- ja terveyspalvelut
Karttunen Henna	hallintosihteeri
Kauppinen Ella	hallintopalvelupäällikkö
Koponen Sanna-Riikka	vs. viestintäjohtaja
Leppä Lasse	toimialajohtaja, konsernipalvelut
Marjakangas Pasi	pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja
Mensala Ville	pelastusjohtaja
Suntioinen Aija	talousjohtaja
Tunturi-Kemppainen Heli	arviointijohtaja

Käsittelyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 9	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
§ 10	Pöytäkirjan tarkastus	7
§ 11	Työjärjestyksen hyväksyminen	8
§ 12	Keski-Suomen hyvinvointialueen 03/2024 - neljännesvuosikatsaus	9
§ 13	Vuoden 2024 kevään talousarviomuutokset	12
§ 14	Strategian toimeenpano-ohjelma: uudistusohjelma	15
§ 15	Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstökertomus 2023	24
§ 16	Alueellinen hyvinvointikertomus 2021-2025 ja alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2024-2025	25
§ 17	Suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi	30
§ 18	Aluevaltuuston varajäsenen eronpyyntö	33
§ 19	Aluevaltuuston jäsenen vaihtuminen	35
§ 20	Aluevaltuuston varajäsenen eronpyyntö	37
§ 21	Aluevaalilautakunnan jäsenen ja puheenjohtajan vaihtuminen	39
§ 22	Turvallisuuslautakunnan varajäsenen vaihtuminen	41
§ 23	Vihreiden aluevaltuustoryhmän täydentäminen	43
§ 24	Vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmän täydentäminen	45
§ 25	Kokoomuksen aluevaltuustoryhmän täydentäminen	47
§ 26	Valtuustoaloite keskisuomalaisten yritysten paremmaksi huomioimiseksi julkisten hankintojen toteuttamisessa	49
§ 27	Valtuustoaloite toimenpideohjelmasta kriisiytyneen koulupsykologipulan helpottamiseksi ja kustannusten säästämiseksi	53
§ 28	Valtuustoaloite lastensuojelun jälkihuollon ikärajan säilyttämisessä 25:ssä ikävuodessa Keski-Suomen hyvinvointialueella	59
§ 29	Valtuustoaloite ammatinharjoittajamallin pilotoimiseksi Keski-Suomessa	66
§ 30	Valtuutettujen aloitteet	71

Allekirjoitukset

Jani Kokko
puheenjohtaja

Pasi Marjakangas
pöytäkirjanpitäjä

Käsittelyt asiat

9 - 30

Pöytäkirjan tarkastus

Anna-Kaarina Autere
pöytäkirjantarkastaja

Jukka Haaparanta
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan allekirjoittaminen, varmentaminen ja tarkastus on suoritettu sähköisesti.

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 20.5.2024

Aluevaltuusto § 9 14.05.2024

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 9

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 149 ja 150 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti aluevaltuuston jäsenille 8.5.2024.

Päätösehdotus Aluevaltuusto toteaa, että kokous on laillisesti kokoonkutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös Puheenjohtaja totesi, että nimenhuudossa paikalla oli 50 valtuutettua, 16 varavaltuutettua ja poissa 3.

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Aluevaltuusto § 10 14.05.2024

Pöytäkirjan tarkastus

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 10

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 168 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

Päätösehdotus Aluevaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa; Anna-Kaarina Autere ja Bella Forsgrén, varalle Jukka Haaparanta ja Jari Halttunen.

Päätös Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Anna-Kaarina Autere ja Jukka Haaparanta.

Aluevaltuusto

§ 11

14.05.2024

Työjärjestyksen hyväksyminen

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 11

Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään työjärjestys esityksen mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus	§ 125	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 12	14.05.2024

Keski-Suomen hyvinvointialueen 03/2024 -neljännesvuosikatsaus

Aluehallitus 07.05.2024 § 125

Valmistelija talousjohtaja Aija Suntioinen, p. 040 185 9985, taloussuunnittelupäällikkö Kaisa Okkeri, p. 050 406 5372

Selostus asiasta **Yleistä**

Aluevaltuusto hyväksyi hyvinvointialueen vuoden 2024 talousarvion kokouksessaan 5.12.2023 ja aluehallitus sitä tarkentavat käyttösuunnitelmat kokouksessaan 6.2.2024. Keski-Suomen hyvinvointialueen talousarvion mukaiset (ulkoiset) menot ovat noin 1,4 miljardia euroa. Talousarvio on 50 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Vuoden 2024 toiminnasta ja taloudesta raportoidaan aluehallitukselle ja aluevaltuustolle siten, että

1. neljännesvuosikatsaukset käsitellään päätösasioina aluehallituksessa ja aluevaltuustossa
2. tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja muiden talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisesta raportoidaan neljännesvuosikatsausten yhteydessä
3. kuukausiraportit toimitetaan aluehallitukselle tiedoksi portaaliin kuukausittain

Lisäksi hyvinvointialueen johtoryhmässä seurataan talouden toteumaa ja ennustetta sekä tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja muiden talouden tasapainottamistoimenpiteiden etenemistä kuukausittain. Talouden seurantaa ja raportointia tehdään kuukausittain myös muilla organisaatiotasolla.

Neljännesvuosikatsauksia tehdään kolme kertaa vuodessa; tammi-maaliskuun, tammi-kesäkuun (puolivuosikatsaus) ja tammi-syyskuun tiedoilla. Neljäs eli viimeinen raportti on tilinpäätös, joka kattaa koko vuoden seurannan.

Hyvinvointialueen 03/2024-neljännesvuosikatsaus on esityslistan liitteenä.

Hyvinvointialueen vaikea talouden tilanne jatkuu. Hyvinvointialueiden vuoden 2024 rahoitus on alijäämäinen vastaavalla tavalla kuin vuonna 2023. Valtion rahoitus hyvinvointialueille on pienempi kuin niiden toiminnan kustannukset. Rahoitusmalliin sisältyvä jälkikäteistarkistus korjaa rahoituksen ja veloitteiden epäsuhdaa vasta vuonna 2025.

Tilinpäätöksen heijastusvaikutuksena ja alkuvuoden ennusteiden perusteella talouden tilanne ja kehitysnäkymä on heikentynyt. Alkuvuoden talouden toteuma on ylijäämäinen, mutta koko vuoden tuloksen ennustetaan toteutuvan 103 miljoonaa euroa alijäämäisenä.

Aluehallitus	§ 125	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 12	14.05.2024

Vuodelle 2024 suunniteltujen tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutus on lähtenyt liikkeelle, mutta useiden toimenpiteiden osalta vaikutukset talouteen näkyvät talouden toteumatiedoissa vasta myöhemmin vuoden aikana. Joidenkin toimenpiteiden osalta on jo ennakoitu, että suunnitellut vaikutukset eivät tule toteutumaan täysimääräisinä.

Osaltaan ennusteeseen vaikuttaa vuoden 2023 tilinpäätöksen heijastevaikutus. Hyvinvointialueen vuoden 2023 tulos oli -113,5 M€ alijäämäinen. Tulos oli 19 M€ heikompi kuin vuoden 2023 muutetussa talousarviossa. Muutettu talousarvio ja sen taustalla ollut syksyn tilinpäätösennuste olivat pohjana vuoden 2024 talousarvion valmistelulle. Loppuvuonna tarkentuneet talousarvion ylitykset haastavat myös vuoden 2024 talousarvion toteutumisen menojen lähtötason ollessa ennakoitua korkeampi. Vastaava ylityspaine on vuoden 2024 talousarvion toteutumisessa.

Vuoden 2024 talousarviossa hyvinvointialueen tulostavoite oli -50,4 miljoonaa euroa alijäämäinen. Neljännesvuosikatsaukseen sisältyvä koko vuoden tulosennuste on noin 53 miljoonaa euroa talousarvion mukaista tulosta heikompi. Poikkeamaa talousarvion mukaisesta tuloksesta arvioidaan syntyvän erityisesti sosiaali- ja terveystaloudissa. Poikkeamat liittyvät enimmäkseen palvelujen ostojen suunniteltua suurempaan tarpeeseen ja hinnannousuihin sekä tarvikkeiden hintojen nousuun. Ennusteen heikkenemiseen on reagoitu mm. asettamalla sairaalapalveluiden vastuualueelle toiminnan ja talouden ohjausryhmä 1.4.–31.12.2024 väliseksi ajaksi etsimään ratkaisuja sairaalapalveluiden toiminnan ja talouden yhteensovittamiseksi ja talousarviossa pysymiseksi sekä sen arvioimiseksi, mistä kustannusten kasvu ja talousarvion toteutumisen ongelmat johtuvat. Lisäksi sopimushallinnan haltuun ottamiseen ja ostolaskudatan läpikäymiseen asetettua VM:n erillisrahoituksella rahoitettavaa projektia on päätetty jatkaa kuluvan vuoden loppuun saakka. Ennusteen mukainen koko vuoden 2024 toimintakulujen taso vastaa vuoden 2023 toteutunutta tasoa, vaikka poikkeama talousarvioon nähden onkin merkittävä.

Erillisenä liitteenä esitetään myös

- toimialakohtaiset tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja muiden talouden sopeuttamistoimenpiteiden seurantaraportit
- strategian toimeenpano-ohjelman toteutumisen seuranta
- aluehallituksen priorisoimien tavoitteiden toteutuminen
- hankintasuunnitelma tammi-maaliskuulta 2024

Toimivalta

Hallintosääntö § 74

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Aluehallitus	§ 125	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 12	14.05.2024

Päätösehdotus Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi neljännesvuosikatsauksen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 12
1224/02.00.02/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto merkitsee neljännesvuosikatsauksen tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

- Liite 1 Hyvinvointialueen 03/2024 -neljännesvuosikatsaus
- Liite 2 Konsernipalveluiden tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja muiden talouden sopeuttamistoimenpiteiden seurantaraportti
- Liite 3 Pelastustoimen tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja muiden talouden sopeuttamistoimenpiteiden seurantaraportti
- Liite 4 Sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja muiden talouden sopeuttamistoimenpiteiden seurantaraportti
- Liite 5 Strategian toimeenpano-ohjelman toteutumisen seuranta
- Liite 6 Aluehallituksen priorisoimien tavoitteiden toteutuminen
- Liite 7 Hankintasuunnitelma tammi-maaliskuu 2024

Aluehallitus	§ 126	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 13	14.05.2024

Vuoden 2024 kevään talousarviomuutokset

Aluehallitus 07.05.2024 § 126

Valmistelija talousjohtaja Aija Suntioinen, p. 040 185 9985, taloussuunnittelupäällikkö
Kaisa Okkeri, p. 050 406 5372

Selostus asiasta **Yleistä**

Hyvinvointialueella on tunnistettu muutostarpeita aluevaltuuston 5.12.2023 hyväksymään talousarvioon.

Talousarvioon on tarpeen tehdä teknisiä muutoksia, jotka koskevat käyttötalouden suunnitelman määrärahojen siirtoja eri toimialojen, vastuualueiden ja palvelualueiden välillä. Nämä siirrot muuttavat talousarviossa hyväksytyjä sitovuustasoja, mutta niillä ei ole vaikutusta koko hyvinvointialueen talousarvion loppusummaan tai tulostavoitteeseen. Teknisiä muutoksia tehdään esimerkiksi siitä syystä, että toimintojen sijoittuminen organisaatiossa on tarkentunut. Esitettävät tekniset muutokset on tarkemmin kuvattu esityslistan liitteessä.

Lisäksi esitetään muutoksia talousarvion investointiosaan. Investointiosan muutokset liittyvät liikkeenluovutuksista siirtyneen omaisuuden ja ict-investointien tarkentumiseen. Myös investointisuunnitelmaan esitettävät muutokset on kuvattu esityslistan liitteessä. Talousarviomuutoksena huomioidaan myös rahoitusosan muutokset, jotka aiheutuvat pääosin investointiosan muutoksesta.

Käyttösuunnitelman muutoksena esitetään hyvinvointialueiden vakiinnuttamisen ja kehittämisen valtionavustuksen kohdentamisen muutokset liitteen mukaisesti sekä teknisiä talousarviomuutoksia vastaavat käyttösuunnitelman muutokset.

Vuoden 2024 ensimmäisen neljännesvuosikatsauksen perusteella on nähtävissä myös sisällöllisiä muutostarpeita vuoden 2024 talousarvioon. Tilinpäätöksen heijastusvaikutuksena ja alkuvuoden ennusteiden perusteella talouden tilanne ja kehitysnäkymä on heikentynyt. Alkuvuoden talouden toteuma on ylijäämäinen, mutta koko vuoden tuloksen ennustetaan toteutuvan 103 miljoonaa euroa alijäämäisenä.

Vuodelle 2024 suunniteltujen tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutus on lähtenyt liikkeelle, mutta useiden toimenpiteiden osalta vaikutukset talouteen näkyvät talouden toteumatiedoissa vasta myöhemmin vuoden aikana. Joidenkin toimenpiteiden osalta on jo ennakoitu, että suunnitellut vaikutukset eivät tule toteutumaan täysimääräisinä.

Aluehallitus	§ 126	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 13	14.05.2024

Osaltaan ennusteeseen vaikuttaa vuoden 2023 tilinpäätöksen heijastevaikutus. Hyvinvointialueen vuoden 2023 tulos oli -113,5 M€ alijäämäinen. Tulos oli 19 M€ heikompi kuin vuoden 2023 muutetussa talousarviossa. Muutettu talousarvio ja sen taustalla ollut syksyn tilinpäätösennuste olivat pohjana vuoden 2024 talousarvion valmistelulle. Loppuvuonna tarkentuneet talousarvion ylitykset haastavat myös vuoden 2024 talousarvion toteutumisen menojen lähtötason ollessa ennakoitua korkeampi. Vastaava ylityspaine on vuoden 2024 talousarvion toteutumisessa.

Vuoden 2024 talousarviossa hyvinvointialueen tulostavoite oli -50,4 miljoonaa euroa alijäämäinen. Neljännesvuosikatsaukseen sisältyvä koko vuoden tulosenuste on noin 53 miljoonaa euroa talousarvion mukaista tulosta heikompi. Poikkeamaa talousarvion mukaisesta tuloksesta arvioidaan syntyvän erityisesti sosiaali- ja terveystaloudissa. Poikkeamat liittyvät enimmäkseen palvelujen ostojen suunniteltua suurempaan tarpeeseen ja hinnannousuihin sekä tarvikkeiden hintojen nousuun.

Koko vuoden tilinpäätösennusteeseen liittyy myös vielä merkittävästi epävarmuutta. Näin ollen vuoden 2024 talousarviomuutokset vaiheistetaan kahteen osaan. Kevään talousarviomuutoksissa esitetään ainoastaan selkeät tekniset muutokset, joilla ei ole vaikutusta talousarvion loppusummaan. Näillä muutoksilla parannetaan talousarvion seurattavuutta.

Syksyn talousarviomuutoksessa käsitellään talousarvion loppusummaan ja tulostavoitteeseen vaikuttavat muutokset, kun toteumatietoja on käytettävissä pidemmältä aikaväliltä ja talousarviomuutosten tarpeet ja perusteet ovat tarkentuneet.

Aluehallitukselle esitetään lisäksi, että se hyväksyy liitteenä olevan päivitetyn hankintasuunnitelman vuodelle 2024. Hankintasuunnitelma on hyväksytyn talousarvion ja investointisuunnitelman mukainen. Valtaosa korvaa olemassa olevia sopimuksia tai suorahankintasopimuksia eikä ole kyse kokonaan uusista hankinnoista. Hankintasuunnitelman muutos täydentää lakimuutoksien ja sopimushallinnan läpikäynniprojektin myötä esiin nousseita hankintasopimusten kilpailutustarpeita. Lisäksi muutos kohdistuu hankintasuunnitelmassa 2024 hyväksytyjen hankintojen vuosittaisen kokonaisarvonarvion korjaukseen, jos aikaisempi arvio poikkeaa merkittävästi vuoden 2023 syksyllä tehdystä arviosta.

Toimivalta

Hallintosääntö 76 §

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se
1. hyväksyy kevään 2024 talousarviomuutokset

Aluehallitus	§ 126	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 13	14.05.2024

Aluehallitus

2. hyväksyy liitteessä esitetyt hyvinvointialueiden vakiinnuttamisen ja kehittämisen valtionavustuksen kohdentamisen muutokset käyttösuunnitelmaan.

Asian kokouskäsitely:

Hyvinvointialuejohtaja täydensi päätösehdotustaan seuraavasti: aluehallitus hyväksyy liitteenä olevan päivitetyn hankintasuunnitelman.

Päätös

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se
1. hyväksyy kevään 2024 talousarviomuutokset

Aluehallitus

2. hyväksyi liitteessä esitetyt hyvinvointialueiden vakiinnuttamisen ja kehittämisen valtionavustuksen kohdentamisen muutokset käyttösuunnitelmaan ja

3. hyväksyi liitteenä olevan päivitetyn hankintasuunnitelman.

Tämän pykälän muutoksenhakuoikeus koskee päätöskohtaa 3.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 13
1230/02.00.00/2024

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää hyväksyä kevään 2024 talousarviomuutokset.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Valtuutettu Jukka Hämäläinen saapui kokoukseen ja varavaltuutettu Mari Manninen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.45.

Liitteet

Liite 8 Vuoden 2024 kevään talousarviomuutokset

Turvallisuuslautakunta	§ 28	17.04.2024
Aluehallitus	§ 124	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 14	14.05.2024

Strategian toimeenpano-ohjelma: uudistumisohjelma

§ 240

Strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuuden päivittäminen

Hyvaks/2506/00.02.01/2023

Aluehallitus 15.8.2023 § 240

Selostus asiasta Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus käynnisti kokouksessaan 14.2.2022 § 38 Ihmislähtöiseen Keski-Suomeen: Hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman valmistelun.

Toimeenpano-ohjelman valmistelu ja prosessin suunnittelu ovat perustuneet hyvinvointialueen strategiassa määriteltyihin menestystekijöihin, joita on kuusi:

- uudistuminen
- asukkaat
- kumppanuus
- ihmislähtöiset palvelut
- henkilöstö
- tieto.

Jokaiseen menestystekijään on tunnistettu erilaisia ohjelmia ja suunnitelmia, jotka ovat joko lainsäädännön edellyttämiä, muuten toiminnan kannalta välttämättömiä ja aluevaltuuston hyväksymän Keski-Suomen ihmislähtöisen strategian toteutumisen kannalta keskeisiä.

Kevään ja kesän aikana toimeenpano-ohjelman sisällöt ovat tarkentuneet ja täsmentyneet ja kokonaisuuden päivittäminen on ajankohtaista.

Strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuus

Uudistuminen

Uudistumisohjelman on tarkoitus olla laaja viitekehys strategian toimeenpano-ohjelmalle. Hyvinvointialueuudistuksessa on kyseessä Suomen historian suurin hallinnon uudistus. Toimintaympäristön ja rakenteiden muuttuessa merkittävästi voidaan kuitenkin todeta, että uusissa rakenteissa on mahdollista toimia kuten ennenkin on toimittu. Silloin lopputulos on luonnollisesti sama kuin ennenkin, emmekä välttämättä saavuta kansallisia uudistuksen tavoitteita, emmekä hyvinvointialueemme strategiassa asetettuja tavoitteita. Sen vuoksi uudistumisohjelma on välttämätöntä sanoittaa tapahtuneen uudistuksen ja strategian toimeenpano-ohjelman tueksi toiminnallista uudistumista tukemaan.

Aluevaltuusto on osana strategian hyväksymistä hyväksynyt myös "uudistuminen" menestystekijälle linjaukset:

Turvallisuuslautakunta	§ 28	17.04.2024
Aluehallitus	§ 124	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 14	14.05.2024

- Vaikuttavuus, ihmislähtöisyys, kestävä kehitys, ennakkovaikutusten arviointi ja kustannustietoisuus palvelujen ja toiminnan kehittämisen lähtökohtana.
- Hyvinvointialueen toiminnan ja palvelujen kehittämisessä hyödynnetään henkilöstön asiantuntemusta, asiakaspalautetta, palveluista saatua kokemustietoa ja kehittämisverkostoja.
- Henkilöstön rohkaisu ja tukeminen toiminnan jatkuvaan kehittämiseen ja uudistamiseen.
- Turhan hierarkian purkaminen. Uudistamista tukevan organisaatiokulttuurin rakentaminen.
- Uusien palveluiden joustava ja kustannusvaikuttava kehittäminen innovaatiotoiminnan ja ekosysteemikehityksen avulla.
- Tiivis ja monipuolinen yhteistyö yliopistollisten sairaaloiden, korkeakoulujen, oppilaitosten ja muiden asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Sairaala Nova, perusterveydenhuollon vahvistaminen, lääketieteellisen koulutuksen lisääminen, vahva hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaaminen sekä sosiaalialan huippututkimus kehittämisen keihäänkärkenä.
- Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopanostusten merkittävä vahvistaminen hyvinvointialueella ja yhteistyön rakentaminen itäiselle yhteistyöalueelle. Tämän avulla haetaan ratkaisuja kustannusten kasvun hillintään.
- Aktiivinen osallistuminen kansallisiin kehityshankkeisiin.

Näiden linjausten yhteiseksi nimittäjäksi on tunnistettu uusi johtamiskulttuuri sekä yhteisövaikuttavuus.

Johtamisen meta-aidot

Julkisen johtamisen ja johtajuuden metataidoista on julkaistu Marika Tammeaidin väitöskirja "Public sector leadership meta-skills". Se kuvaa julkisen sektorin johtajuudelle välttämättömiä metataitoja kuten jatkuvan oppimisen asenne, omaa organisaatiota laajempi näkökulma toimintaan, dialoginen vuorovaikutustapa, moninäkökulmaisen ajattelun taito, ihmiskeskeinen asioiden käytäntöön vieminen sekä erilaisuutta hyödyntävä ja itseohjautuvuutta tukeva johtamisote. Näitä metataitoja on osana uudistumista ja uudistumisohjelmaa välttämätöntä hyödyntää strategisiin tavoitteeseen pääsemisen varmistamiseksi.

Yhteisövaikuttavuus

Yhteisövaikuttavuus-viitekehykselle on määritelty viisi toimintaperiaatetta:

- 1) yhteinen agenda ja tavoite
- 2) Jaetut yhteiset mittarit
- 3) Toisiaan vahvistavat toiminnot
- 4) Jatkuva kommunikointi
- 5) Taustatukiorganisaatiot

Meillä on jo ehtinyt muodostua puheisiin useampiakin yhteisiä, kuitenkin vielä

Turvallisuuslautakunta	§ 28	17.04.2024
Aluehallitus	§ 124	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 14	14.05.2024

vahvistamattomia teemoja eri yhteistyökumppaneidemme kanssa, joihin yhteisövaikuttavuuden viitekehyksellä voitaisiin saada merkittäviä asioita. Parhaimmillaan puhutaan varhaisen tuen, ennaltaehkäisyyn, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoista, joissa meidän on ensiarvoisen tärkeää onnistua.

Usein talouden niukkuudesta on seurauksena ajattelutapa, joka voi olla osaoptimoiva ja helposti tehtäviä rajaamaan "minulle kuuluviin" ja "sinulle kuuluviin". Yhteisövaikuttavuuden viitekehysten kautta meillä on mahdollista asettaa kumppaneiden kanssa yhteiset tavoitteet asukkaidemme parhaaksi, luoda yhteiset mittarit, tuoda yhteiseen pooliin jokaisen osaaminen ja sitä kautta saavuttaa jotain enemmän kuin omaa toimintaa osaoptimoiden.

Toisaalta strategiamme vahva ohjaava elementti on kumppanuuden ympärille rakentuva yhteinen ajattelu, joka on enemmän kuin yhteistyötä. Tavoiteltavan arvoisena asiana voidaan pitää yhteisövaikuttavuutta.

Uudistumisohjelman periaatteita noudattaen valmistellaan muut strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuudet.

Ihmislähtöiset palvelut

Järjestämisen linjaukset

- sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset
- pelastustoimen järjestämisen linjaukset (palvelutasopäätös)
- ensihoidon järjestämisen linjaukset (palvelutasopäätös)

Asukkaat

Hyvinvoinnin terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelma:

- Alueellinen hyvinvointisuunnitelma (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 7 §),
- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (lastensuojelulaki 12 §),
- alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma (laki oppilas- ja opiskeluhoollon muuttamisesta 13 a §),
- alueellinen neuvolasuunnitelma (terveydenhuoltolaki 15 §), suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi sekä
- laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuuista 5 §).
- Mielenterveysuunnitelma

Henkilöstö

Henkilöstöohjelma.

Kumppanuus

Kumppanuusohjelma.

Turvallisuuslautakunta	§ 28	17.04.2024
Aluehallitus	§ 124	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 14	14.05.2024

Tieto

Tieto-ohjelma.

Lisäksi läpileikkaavina ohjelmina on tunnistettu:

- Digitalisaatio-ohjelma
- TKKI-ohjelma
- Tuottavuusohjelma

Liitteenä olevassa aineistossa on esitetty kuva toimeenpano-ohjelman kokonaisuudesta, eri ohjelmien suhteesta toisiinsa ja ohjelmien vastuuhenkilöt ja esitettävät täsmennetyt aikataulut. Lisäksi liitteessä on kuvaus 14.2.2023 hyväksytystä kokonaisuudesta.

Aikataulu

Aluehallitus on kokouksessaan 14.2.2023 § 38 päättänyt, että toimeenpano-ohjelman ja siihen sisältyvien asiakirjojen tulee olla valmiina 1.12.2023 mennessä. Tarkennettu aikataulu on nähtävillä liitteessä. Pääosin aikataulu on täsmentynyt ja pysynyt edelleen samana. Joidenkin ohjelmakokonaisuuksien sisältämät yksittäiset suunnitelmat esitetään käsiteltäviksi tammikuussa 2024 kokousaikataulun vahvistuttua.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus hyväksyy päivitetyn strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuuden ja täsmennetyn aikataulun.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: toimeenpano-ohjelmanpäivitys

Turvallisuuslautakunta 17.04.2024 § 28

Valmistelija hyvinvointialuejohtaja Jan Tollet, p. 050 400 0073
strategiajohtaja Anu Pihl, puh. 050 320 4896

Selostus asiasta **Yleistä**

Turvallisuuslautakunta	§ 28	17.04.2024
Aluehallitus	§ 124	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 14	14.05.2024

Aluevaltuusto on linjannut yhdeksi Hyvinvointialueen strategian menestystekijäksi ”**Toiminnan tavoitteellinen kehittäminen ja uudistaminen**”.

Uudistumiselle ja uudistumisohjelmalle on hyväksytty aluehallituksen 15.8.2023 käsittelyssä ohjaaviksi periaatteiksi ”uusi johtamisen kulttuuri” sekä ”yhteisövaikuttavuus”, jo olemassa olevien aluevaltuuston linjausten lisäksi.

Uudistumisohjelma tulee päätöksentekoon viimeisimpänä kokonaisuutena strategian toimeenpano-ohjelmasta ja se sitoo yhteen muita toimeenpano-ohjelman osia ja sitä kautta hyvinvointialueen toimintaa. Uudistuminen on lähtökohtaisesti osa jokaisen hyvinvointialueella työskentelevän työn ja prosessien kehittämistä siten, että sen toiminta vastaa muuttuvassa toimintaympäristössä parhaalla mahdollisella tavalla asukkaiden ja asiakkaiden tapisiin.

Vaikka Uudistumisohjelma tulee päätöksentekoon viimeisenä toimeenpano-ohjelman kokonaisuuksista, aluehallituksen elokuussa linjaamat teemat erityisesti yhteisövaikuttavuuden osalta on pystytty ottamaan huomioon esimerkiksi hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelmassa.

Vaikka uudistumisohjelma on muuta strategian toimeenpano-ohjelmaa yhteen sitova kokonaisuus, se pitää sisällään myös omia pilotteja ja kehittämisen kärkiä sekä uuden johtamiskulttuurin että yhteisövaikuttavuuden osalta.

Uudistumisohjelman pilotit

Uudistumisohjelmalle on suunniteltu pilotteja lasten, nuorten ja perheiden kokonaisuuteen, työikäisten kokonaisuuteen sekä ikääntyneen väestön kokonaisuuteen, joissa yhteisövaikuttavuus sekä uusi johtamisen kulttuuri kehittyvät etulinjassa.

Lasten, nuorten ja perheiden uudistumisohjelman mukainen pilotti: Perhekeskusten jatkokehittäminen yhteisövaikuttavuuden periaatteiden mukaisesti.

Perhekeskus toimii jo nyt vahvasti lasten, nuorten ja perheiden palveluiden yhdyspinnalla kooten lapsen, nuoren ja perheiden palveluita yhteen, yhteisen asukkaan ja asiakkaan parhaaksi. Perhekeskuksen toiminnan kehittämistä linjataan aluevaltuuston hyväksymissä järjestämisen linjauksissa (linjaus 24): *Perhekeskustoimintaa uudistetaan hyvinvointialueitasoisena ratkaisuna yhdessä kunta-, seurakunta- ja järjestöyhteistyössä tavoitteena erityisesti varhainen tuki ja tunnistaminen.*

Hyväksytty järjestämisenlinjaus tukee perhekeskusten kehittämistä myös uudistumisohjelman näkökulmasta entistä yhteisövaikuttavampaan

Turvallisuuslautakunta	§ 28	17.04.2024
Aluehallitus	§ 124	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 14	14.05.2024

suuntaan. Perhekeskuksen uudistamistyötä tehdään myös sähköisen perhekeskuksen näkökulmasta.

Työikäisten uudistumisohjelman mukainen pilotti: Työikäisten palvelukokonaisuuden haltuunotto ja yhteisösosiaalityön ja pilotit sekä vaikuttavien menetelmien juurruttaminen (esim. Työote- ja IPS-toimintamallit)

Työikäisen väestön palvelukokonaisuuden hajanaisuus on tunnistettu myös aluevaltuuston hyväksymissä järjestämisen linjauksissa (linjaus 18):

Työikäisen väestön työkyvyn tukeminen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä muu palvelutarve huomioidaan kokonaisuutena hyvinvointialueen järjestämissä palveluissa sekä laajasti monialaisissa hoito- ja palveluketjuissa siten, että työikäisten pirstaleinen palvelujärjestelmä on jatkossa sujuva ja eheä ja toimii parhaalla mahdollisella tavalla kumppaneiden kanssa.

Työikäisten palvelukokonaisuus on uudistumassa monesta näkökulmasta. Yksi esimerkki on valmistelussa olevan TE24 uudistus. Muutoksessa on aina myös mahdollisuus löytää uusia tapoja toimia asukkaan ja asiakkaan parhaaksi entistä yhteisövaikuttavammalla tavalla. Tunnistamme myös vaikuttavia menetelmiä (esim. Työote-toimintamalli ja IPS), joiden juurruttaminen osaksi toimintaa on osa uudistumisohjelmaa.

Tulevaisuuden sosiaalityötä tarkastelevassa Sosiaalityön tiekartta 2030 -selvityksessä korostettiin yhteisöllisen sosiaalityön merkitystä. Selvityksen johtopäätöksissä todetaan, että tulevaisuudessa sosiaalityön tulisi olla matalan kynnyksen lähipalvelua, jossa toteutuu yhteisöllinen lähestymistapa. Myös tämä kansallinen linjaus tukee yhteisösosiaalityön pilotteja, joita voisi rakentaa esimerkiksi TE24 uudistuksen yhteyteen.

Ikääntyneelle väestölle suunnattu uudistumisohjelman pilotti: Seniorikeskusten kehittäminen:

Ikääntyneelle väestölle suunnattu varhaisen tuen merkitys on tunnistettu myös aluevaltuuston hyväksymissä järjestämisen linjauksissa (linjaus 23).

Hyvinvointialueen ikääntyneiden päivätoiminta järjestetään varhaisen tuen palveluna eritasoisena päivätoimintana palvelutarpeen mukaisesti. Varhaisen tuen ikääntyneiden päivätoimintaa laajennetaan hyvinvointialueen eri osiin siten, että palveluverkko on tarpeen mukaisesti kattava. Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden sekä toimintakyvyn edistämiseksi luodaan yhteistyömalli kuntien ja paikallisten muiden toimijoiden kanssa. Toiminta on ennaltaehkäisevää, virikkeellistä, omatoimisuutta ja toimintakykyä tukevaa sekä sosiaalisia suhteita ylläpitävää.

Turvallisuuslautakunta	§ 28	17.04.2024
Aluehallitus	§ 124	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 14	14.05.2024

Myös suunnitelmassa ikääntyneen väestön tukemiseksi sekä palveluverkkotyössä on yhteneväinen tavoite järjestämisen linjauksen kanssa. Nyt uudistumisohjelmalla halutaan tuoda yhteisövaikuttavuuden ja uuden johtamiskulttuurin teemat osaksi seniorikeskusten kehittämistä ja uudistumista.

Uusi johtamisen kulttuuri

Uusi ja uudistuva toiminta vaatii myös johtamisen uudistumista. Keski-Suomen hyvinvointialueella on tunnistettu keskeiseksi uudistuvan johtajuuden kulmakiviksi julkisen johtamisen metataitojen vahvistaminen esimerkiksi koulutuksen keinoin Hyvaks Akatemian kautta sekä asukas- ja asiakasarvion johtaminen. Hyvinvointialueen laajuinen asukas- ja asiakasarvon johtaminen kehittäminen on käynnistynyt Keski-Suomen hyvinvointialueella monesta eri kanavasta saatavan datan, tiedon ja palautteen keruulla hyvinvointialueen käynnistettyä toimintansa.

Vuoden kokemuksella asukas- ja asiakasarvon johtamista voidaan nyt kuvata ja sitä kautta johtaa prosessina ja hyödyntää kerättyä tietoa johtamisessa.

Talous

Vuoden 2024 talousarviossa uudistumisohjelmalle ei ole varattu erillistä määrärahaa. Uudistumisohjelman pilotit on pyritty rakentamaan niin, että se kytkeytyy vahvasti olemassa olevaan tarpeeseen ja kehittämistoimintaan sekä muihin strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuuksiin, jolloin myös olemassa olevilla resursseilla pystytään edistämään uudistumisohjelman tavoitteita.

Tilannetta tarkastellaan uudelleen talousarvion 2025 valmistelun yhteydessä.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä	Riskienhallintajohtaja Oksanen Simo
Päätösehdotus	Turvallisuuslautakunta merkitsee uudistumisohjelman ja sen pilotit tiedokseen sekä esittää uudistumisohjelman aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle jatkokäsiteltäväksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Turvallisuuslautakunta	§ 28	17.04.2024
Aluehallitus	§ 124	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 14	14.05.2024

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 17.04.2024 § 31

Esittelijä	Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu
Päätösehdotus	Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta merkitsee uudistusohjelman ja sen pilotit tiedokseen sekä esittää uudistusohjelman aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle jatkokäsittäväksi.

Asian kokouskäsittely:

Esittelijä muutti kokouksessa päätösehdotusta niin, että työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta puoltaa omalta osaltaan esitystä sekä esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle uudistusohjelman jatkokäsittelyn.

Päätös	Esittelijän kokouksessa muuttama päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 17.04.2024 § 31

Esittelijä	Järjestämispäällikkö Virtanen Jarna
Päätösehdotus	Lasten, nuoren ja perheiden lautakunta merkitsee uudistusohjelman ja sen pilotit tiedokseen sekä esittää uudistusohjelman aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle jatkokäsittäväksi.

Asian kokouskäsittely

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta korostaa asiakaslähtöisyyden tärkeyttä ja asiakkaiden osallistamista perhekeskuspilotin suunnitteluun. Lautakunta toivoo myös lasten ja nuorten osallistamista suunnitteluun. Alueelliset tarpeet ja matalan kynnyksen avun saaminen tulisi huomioida suunnittelussa.

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
	Pykälän käsittelyn aikana kokouksesta poistui Hannu Piispanen klo 17.49.

Aluehallitus 07.05.2024 § 124

Turvallisuuslautakunta	§ 28	17.04.2024
Aluehallitus	§ 124	07.05.2024
Aluevaltuusto	§ 14	14.05.2024

Selostus asiasta Uudistumisohjelma on käsitelty 17.4 turvallisuuslautakunnassa, lasten, nuorten ja perheiden lautakunnassa sekä työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnassa. Lautakuntien käsittelyssä uudistumisohjelmaan ei esitetty muutoksia.

Vaikuttamistoimielimet käsittelevät uudistusohjelman valmistelua ja uudistumisohjelmaan sisältyvien pilottien sisältöä toukokuun kokouksissaan.

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy uudistumisohjelman.

Asian kokouskäsitely:

Asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen pidettiin kokoustauko klo 15.18-15.28.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 14
927/00.01.01.04/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto päättää hyväksyä uudistumisohjelman.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

- Liite 9 Toimeenpano-ohjelman päivitys
- Liite 10 Uudistumisohjelma

Aluehallitus	§ 94	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 15	14.05.2024

Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstökertomus 2023

Aluehallitus 26.03.2024 § 94

Valmistelija	HR-johtaja Eija-Liisa Heikkilä p. 050 5679 972
Selostus asiasta	Keski-Suomen hyvinvointialueen ensimmäinen henkilöstökertomus on laadittu. Kertomus henkilöstövoimavaroista on kiinteä täydentävä osa hyvinvointialueen vuoden 2023 toiminnan kokonaisuutta. Henkilöstökertomus seuraa strategisten toiminnallisten ja taloudellisten henkilöstötavoitteiden saavuttamista. Se kertoo henkilöstökuvasta, henkilöstön uudistumisesta, ajankäytöstä, henkilöstökustannuksista ja työelämän laadusta. Henkilöstökertomuksen laadinta on osa hyvinvointialueen strategiatyötä ja siinä havainnoidaan ja arvioidaan niitä muutos- ja kehityssuuntia, joiden arvioidaan vaikuttavan henkilöstövoimavaroihin. Henkilöstökertomus on käsitelty henkilöstöjaostossa 21.3.2024 § 16.
Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää hyväksyä Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2023 henkilöstökertomuksen ja lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Aluevaltuusto 14.05.2024 § 15 820/01.00.02/2024	
Päätösehdotus	Aluevaltuusto merkitsee tiedoksi Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2023 henkilöstökertomuksen. <u>Asian kokouskäsitely:</u> HR-johtaja Eija-Liisa Heikkilä esitteli asian kokouksessa.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Liitteet	Liite 11 Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstökertomus 2023

Aluevaltuusto

§ 16

14.05.2024

Alueellinen hyvinvointikertomus 2021-2025 ja alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2024-2025

Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 21.2.2024 § 12
Hyvaks/416/00.02.03/2024

Valmistelijat

Susanna Mutanen p. 050 3163441 ja Nina Peränen p. 050 594 6783

Selostus asiasta

Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ovat lakisääteisiä asiakirjoja hyvinvointialueelle. Molemmat ovat osa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ohjelmakokonaisuutta, joka käsittää kuusi erillishjelmaa. Ehkäisevän työn suunnitelmaa valmisteltiin aluksi erillisenä ohjelmana, mutta todettiin, että sen sisällöt ovat keskeinen osa alueellista hyvinvointisuunnitelmaa, ja suunnitelmat päädyttiin yhdistämään.

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma tuodaan lasten, nuorten ja perheiden sekä työikäisten lautakuntaan, koska ehkäisevän työn suunnitelma on yhdistetty alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan. Ehkäisevän työn suunnitelmaa ei näissä lautakunnissa ole käsitelty aiemmin. Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta sekä työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta käsitelivät hyvinvointisuunnitelmaa 15.11.2023. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma on sisällöltään ja rakenteeltaan muuttunut oleellisesti marraskuisen lautakuntakäsittelyn jälkeen.

Laaja hyvinvointikertomus, joka kuvaa väestön hyvinvoinnin tilaa on käsitelty lautakunnissa 2023, eikä siihen ole tullut oleellisia muutoksia käsittelyn jälkeen. Hyvinvointikertomuksen mittaripaketti on pohjana alueellisen hyvinvointisuunnitelman laadinnalle.

Aluehallitus linjasi 15.8.2023, että hyvinvointisuunnitelman kolme kärkeä ovat arjen turvallisuuden sekä hyvinvoinnin vahvistaminen ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen.

Strategian liittymäpinnan kuvaus

Hyvinvointialueen strategian missio on edistää keskisuomalaisen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Tavoitteena on vahvistaa kokemusta hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta sekä kaventaa terveyseroja.

Lainsäädäntötausta

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 §7 velvoittaa hyvinvointialuetta seuraamaan asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueen on raportoitava aluevaltuustoille vuosittain asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä. Lisäksi hyvinvointialueella on valmistettava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015)

Aluevaltuusto

§ 16

14.05.2024

Kansainväliset ihmisoikeussopimusveloitteet
Istanbulin sopimus (SopS 52/2015), Lanzaroten sopimus (Sops 88/2011),
Yleissopimus lapsen oikeuksista (Sops 60/1991)

Valmistelijan yhteenveto

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2024-2025 sisältää nyt ehkäisevän työn suunnitelman. Suunnitelma kattaa toimenpide-ehdotukset arjen turvallisuuden, mielen hyvinvoinnin sekä liikunnallisen elämäntavan edistämiseen. Lisäksi suunnitelmassa on määritelty rakennetta hytetu-työn johtamisen näkökulmasta.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman yksi keskeinen tavoite on toimintakäytäntöjen sekä rakenteiden yhdenmukaistaminen palveluissa. Toinen keskeinen tavoite on yhdyspintatyön vahvistaminen kuntien, järjestöjen, oppilaitosten, palveluntuottajien yms. kanssa. Tässä tullaan toteuttamaan yhteisövaikuttavuuden mallin mukaisia toimintakäytäntöjä.

Arjen turvallisuuden edistämisen tulokulma on vahvasti lähisuhde- ja kouluväkivallan ehkäisyssä.
Mielen hyvinvoinnin edistäminen sisältää ehkäisevän päihdetyön kokonaisuuteen liittyvät toimenpiteet.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen pohjautuu arkiliikkumisen lisääntymiseen, paikallaanolon vähentämiseen sekä laajemmin elämäntapaohjauksen yhdenmukaistamiseen ja tehostamiseen.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelmakokonaisuuden muut ohjelmat (lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, alueellinen neuvolasuunnitelma, alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma, mielenterveyssuunnitelma sekä suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin turvaamiseksi) sisältävät myös toimenpiteitä kolmeen painopisteeseen.

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma tuodaan lasten, nuorten ja perheiden sekä työikäisten lautakuntaan, koska ehkäisevän työn suunnitelma on yhdistetty kokonaisuuteen. Ehkäisevän työn suunnitelmaa ei näissä lautakunnissa ole käsitelty aiemmin.

Kuulemiset / Lausunnot

Hyvinvointisuunnitelma on käsitelty vaikuttamistoimielimissä:
vammaisneuvosto 26.10.2023, vanhusneuvosto 7.11.2023, palveluntuottajien vaikuttamistoimielin 23.10.2023 ja järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin 23.10.2023. Nuorisovaltuuston seminaarissa 16.9.2023 ja 29.1.2024. Lautakuntien seminaarissa hyvinvointisuunnitelma oli esittelyssä 27.9.2023. Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta sekä työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta käsittelivät hyvinvointisuunnitelmaa 15.11.2023 ja turvallisuuslautakunta 13.12.2023.

Aluevaltuusto

§ 16

14.05.2024

Ehkäisevän työn suunnitelma on käsitelty erillisenä ohjelmana vaikuttamistoimielimissä: vammaisneuvosto 21.9.2023, vanhusneuvosto 13.9.2023 järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin 27.11.2023, ja palveluntuottajien vaikuttamistoimielin 20.9.2023. Turvallisuuslautakunnan käsittely oli 25.10.2023. Vaikuttamistoimielinten sekä lautakuntien evästyksen on otettu valmistelussa huomioon.

Järjestämispäällikön
ehdotus

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta antaa evästyksen alueellisen hyvinvointisuunnitelman luonnoksesta ja esittää asiaa edelleen aluehallitukselle jatkokäsittelyyn.

Asian kokouskäsittely:

Asiaa kokouksessa oli esittelemässä Nina Peränen.

Päätös

Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen ja esittää seuraavia huomioita jatkokäsittelyyn:

- Lautakunta pitää oppilaitostyön roolia erittäin tärkeänä.
- Lautakunta esittää, että korkeakouluopiskelijoiden terveydentilaan kiinnitettäisiin suunnitelmassa huomiota, ja että YTHS:n kanssa tehtävää yhteistyötä tiivistettäisiin.
- Lautakunnan mukaan suunnitelmassa tulisi kiinnittää nykyistä enemmän huomioita digipelihaittoihin ja päihdeongelmiin.
- Lautakunta näkee järjestöyhteistyön ja järjestöavustusten roolin erittäin tärkeäksi.
- Tiiviimpi yhteistyö kuntien kanssa on toivottavaa, kuntien hyvinvointitoiminnalla on tärkeä rooli.
- Lautakunta pitää tärkeänä, että suunnitelman tavoitteita kehitettäisiin siihen suuntaan, että keskityttäisiin sellaisiin asioihin, joita halutaan lisätä, eikä ainoastaan asioihin, joita halutaan ehkäistä tai poistaa, eli toisin sanoen ei määriteltäisi kaikkia tavoitteita negaation kautta. Muun muassa yhteisöön kuulumisen ja kuulluksi tuleminen koetaan lautakunnassa tärkeiksi tavoitteiksi.
- Lautakunta näkee monialaisen yhteistyön olevan tärkeässä roolissa, koska ongelmat kulkevat usein käsi kädessä (esim. lähisuhdeväkivalta ja turvattomat olot kotona voivat johtaa päihteiden käyttöön ja tämä puolestaan rikollisuuteen) ja tähän tulisi kiinnittää suunnitelmassa enemmän huomiota. Toisaalta lautakunta myös huomioi, että vaikka mielenterveysongelmat ja päihteet kulkevat usein käsi kädessä, näin ei kuitenkaan aina ole.
- Lautakunta korostaa, että korjaavatyö on kallista, ja sen sijaan on erityisen tärkeää panostaa ennaltaehkäisevään työhön.
- Oppilashuolto kouluilla koetaan tärkeäksi, ja ammattilaisten tulisi olla kouluilla fyysisesti läsnä

Aluevaltuusto § 16 14.05.2024

Aluehallitus 5.3.2024 § 76

Valmistelija hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen p. 050 3163441 ja palvelujohtaja Nina Peränen p. 050 594 6783

Selostus asiasta Alueellinen hyvinvointikertomus 2021-2025 on lakisääteinen tausta-aineisto hyvinvointisuunnitelmalle. Kertomus kokoaa kansallisesti sovitun vähimmäistietosisällön hyvinvointialueelle sekä täydentävät indikaattorit. Luodun tilannekuvan pohjalta on valittu hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopisteet (mielen hyvinvoinin ja arjen turvallisuuden vahvistaminen sekä liikunnallisen elämäntavan edistäminen).

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma on kuudes hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelmakokonaisuudesta. Ehkäisevän työn suunnitelma on päätetty sisällyttää alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, koska kokonaisuus olisi ollut yksinään irrallinen. Alueellisen hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet ja teemat vahvistavat hyvinvointialueella tiedossa olevia puutteita kuten ehkäisevä päihdetyö sekä lähisuhde- ja kouluväkivallan ehkäisy. Tavoitteissa on huomioitu suunnitelman lyhyempi toteuttamisaika.

Alueellinen laaja hyvinvointikertomus laaditaan vielä tämän valtuustokauden päättyessä.

Lapset, nuoret ja perheet sekä työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnat käsittelivät suunnitelmaa 21.2.2024. Kommenttejen perusteella on mm. yhdenmukaistettu tavoitteiden ja toimenpiteiden sanoituksia, huomioitu digipelaamista sekä kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy
1) Alueellisen hyvinvointikertomuksen 2021-2025
2) Alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2024-2025.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 16
968/00.01.01.01/2024

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää hyväksyä

- 1) Alueellisen hyvinvointikertomuksen 2021-2025 ja
- 2) alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2024-2025.

Aluevaltuusto

§ 16

14.05.2024

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Valtuutettu Mervi Hovikoski poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana ja varavaltuutettu Mari Manninen saapui kokoukseen hänen sijastaan klo 18.28.

Liitteet

Liite 12 Alueellinen laaja hyvinvointikertomus 2021-2025

Liite 13 Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2024-2025

Aluevaltuusto

§ 17

14.05.2024

Suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi

Vanhusneuvosto 18.1.2024 § 8
Hyvaks/104/00.02.04/2024

Valmistelija	vastuualuejohtaja, koti- ja asumispalvelut Tuija Koivisto p. 040 513 5821
Selostus asiasta	Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista §5 velvoittaa sekä kuntia että hyvinvointialueita laatimaan suunnitelman toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. Suunnitelma on laadittava osana sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa määritellyjä hyvinvointikertomuksia. Suunnitelma on osa laajempaa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelmakokonaisuutta. Hyvinvointialueen suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä sekä arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä. Suunnitelmiin on sisällytettävä ikääntyneen väestön asumista koskevien tarpeiden ennakointi sekä niitä vastaavan asumisen kehittäminen. Keski-Suomen hyvinvointialueen suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi vuosille 2024-2025 on laadittu power point esitysmuotoon. Suunnitelma nojautuu Keski-Suomen hyvinvointialueen strategiaan sekä valtuuston vahvistamiin palvelujen järjestämisen linjauksiin. Palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa on huomioitava sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämislaki sekä sosiaali- ja terveyspalveluja määrittelevät substanssilait. Ikääntyneiden sosiaalipalvelujen ja omaishoidon tuen myöntämisperusteet on vahvistettu aluevaltuuston kokouksessa 5.12.2023. Asiakasmaksut on vahvistettu aluehallituksen 12.12.2023 kokouksessa. Kevään 2024 aikana valmistuu sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelutuotantosuunnitelma sekä suunnitellaan ja vahvistetaan Keski-Suomen hyvinvointialueen monikanavainen palveluverkko. Palveluverkkovalmistelun yhteydessä tehdään kattava vaikutusten ennakoarviointi sekä laaja kuulemis- ja lausuntokierros. Suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi on laadittu koti- ja asumispalvelujen palvelualueiden vastuuviranhaltijoiden valmistelun pohjalta yhteistyössä laaja-alaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen sekä sairaalapalvelujen kanssa.
Palvelujohtajan ehdotus	Vanhusneuvosto kuulee esittelyn suunnitelmasta ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi ja antaa evästyksen asian jatkokäsittelyyn.

Aluevaltuusto

§ 17

14.05.2024

Päätös

Vanhusneuvosto merkitsee esittelyn suunnitelmasta ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi kuulluksi.

Vanhusneuvosto kävi keskustelun suunnitelmasta ikääntyneen väestön näkökulmasta.

Suunnitelmaan toivotaan lisättävän ennaltaehkäisyä ja varhaista tukea niille 65 vuotta täyttäneille, jotka eivät ole säännöllisten palveluiden piirissä

Yhteistyötä kuntien ja hyvinvointialueen välillä tulisi lisätä, jotta tiedonvaihto palveluiden tarpeesta hyvinvoinnin tukemiseksi lisääntyy ja yhteistyötä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden saralla tulee vahvistaa.

Asiakkaiden toiveiden ja tarpeiden tulisi näkyä suunnitelmassa.

Vanhusneuvosto siirtää asian käsittelyn Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan käsiteltäväksi.

§ 8 Tarkastettiin kokouksessa asian käsittelyn päätteeksi.

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 24.1.2024 § 7

Selostus asiasta

Vanhusneuvosto on käsitellyt suunnitelmaa ikääntyneen väestön tukemiseksi kokouksessaan 18.1.2024, mistä asia on siirtynyt Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan käsiteltäväksi.

Strategiajohtajan ehdotus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta antaa evästyksen asian jatkokäsittelyyn.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asiaa oli kokouksessa esittelemässä vastuualuejohtaja Tuija Koivisto.

Pykälän esittelyosuuden jälkeen Anne Kovanen poistui kokouksesta klo 17:30.

Aluehallitus 6.2.2024 § 42

Selostus asiasta

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta antoi kokouksessaan evästyksen jatkokäsittelystä koti- ja asumispalveluiden vastuualuejohtaja Tuija Koivistolle.

Aluehallituksen hyväksyttäväksi tuodussa, päivitetystä suunnitelmassa on otettu huomioon saadut evästyksset.

Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä suunnitelman ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi.

Aluevaltuusto § 17 14.05.2024

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 5.3.2024 § 75

Selostus asiasta Aluehallitus on kokouksessaan 6.2.2024 § 42 hyväksynyt suunnitelman ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemisesta. Hyväksymisen jälkeen suunnitelmaan on vielä tehty viimeisiä päivityksiä työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan evästyksien pohjalta. Nämä päivitykset eivät olleet suunnitelmassa, jonka aluehallitus on hyväksynyt 6.2.2024 § 42. Tämän johdosta asia tuodaan uudelleen päätöksentekoon päivitetyllä suunnitelmalla (muutokset näkyvät suunnitelmassa punaisella).

Liite 1: päivitetty suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi
Liite 2: suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi, luonnos (hyväksytty 6.2.2024 § 42)

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy suunnitelman ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi liitteen 1 mukaisena.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 17
967/00.01.01.01/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto päättää hyväksyä suunnitelman ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Valtuutetut Sari Hovila ja Joonas Könttä poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.51.

Liitteet Liite 14 Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi 2024-2025

Aluevaltuusto

§ 18

14.05.2024

Aluevaltuuston varajäsenen eronpyyntö

Aluehallitus 5.3.2024 § 81
Hyvaks/630/00.02.01/2024

Valmistelija

Pasi Marjakangas, p. 050 564 8980

Selostus asiasta

Tomi Immonen on 2.2.2024 lähettämällään sähköpostilla pyytänyt eroa Keski-Suomen hyvinvointialueen varavaltuutetun tehtävästä. Perusteluksi hän kertoo sen, että aluevaltuusto kokoontuu valiokunta- ja täysistuntopäivinä, joten aluevaltuuston kokoukset ajoittuvat päällekkäin kansanedustajan tehtävien kanssa. Eduskunnan tavanomaisten istuntojen ja kokousten lisäksi ajankäyttöön vaikuttaa merkittävästi luottamustehtävä Suomen NATO parlamentaarisen yleiskokouksen puheenjohtajana. Kyseinen tehtävä edellyttää osallistumista ulkomailla kansainvälisiin kokouksiin kuukausittain ja siis osaltaan merkittävästi lisäksi poissaoloja aluevaltuuston kokouksista.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Aluevaltuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle. Jos valtuutetun on todettu menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan järjestyksessä ensimmäisen vielä valtuutetuksi kutsumattoman varavaltuutetun. Aluevaalilautakunnan on aluevaltuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja (hyvinvointialuelaki 25 §). (hyvinvointialuelaki 25 §).

Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimeissaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen.

Toimivalta asiassa

Hyvinvointialuelaki 25 § ja 75 §.

Hyvinvointialuejohtajan
ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se

1) myöntää Tomi Immoselle eron aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävästä, ja että

2) aluevaltuuston puheenjohtaja pyytää aluevaalilautakuntaa nimeämään tarvittavan määrän uusia varavaltuutettuja.

Päätös

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se

1) myöntää Tomi Immoselle eron aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävästä, ja että

Aluevaltuusto

§ 18

14.05.2024

2) aluevaltuuston puheenjohtaja pyytää aluevaalilautakuntaa nimeämään tarvittavan määrän uusia varavaltuutettuja.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 18
1049/00.00.01/2024

Päätösehdotus

Aluevaltuusto

1) myöntää Tomi Immoselle eron aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävästä, ja

2) aluevaltuuston puheenjohtaja pyytää aluevaalilautakuntaa nimeämään tarvittavan määrän uusia varavaltuutettuja.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto

§ 19

14.05.2024

Aluevaltuuston jäsenen vaihtuminen

Aluehallitus 5.3.2024 § 82
Hyvaks/629/00.02.01/2024

Valmistelija Pasi Marjakangas p. 050 564 8980

Selostus asiasta Kaisa Garedeu on 22.1.2024 lähettämällään sähköpostilla pyytänyt eroa Keski-Suomen hyvinvointialueen valtuutetun tehtävästä. Perusteluksi hän kertoo sen, että aluevaltuusto kokoontuu valiokunta- ja täysistuntopäivinä, joten aluevaltuuston kokoukset ajoittuvat päällekkäin kansanedustajan tehtävien kanssa. Aikataulullisista syistä luottamustehtävän hoito on mahdotonta.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Aluevaltuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle. Jos valtuutetun on todettu menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan järjestyksessä ensimmäisen vielä valtuutetuksi kutsumattoman varavaltuutetun (hyvinvointialuelaki 25 §).

Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimeissaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen.

Toimivalta asiassa

Hyvinvointialuelaki 25 § ja 75 §.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se
1) myöntää Kaisa Garedeuille eron aluevaltuuston jäsenyydestä ja että
2) aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu aluevaltuuston varajäsenen Kaisa Garedewin sijaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se
1) myöntää Kaisa Garedeuille eron aluevaltuuston jäsenyydestä ja että
2) aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu aluevaltuuston varajäsenen Kaisa Garedewin sijaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 19
1035/00.00.01/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto

1) myöntää Kaisa Garedeuille eron aluevaltuuston jäsenyydestä ja

Aluevaltuusto

§ 19

14.05.2024

2) aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu aluevaltuuston varajäsenen Kaisa Garedewin sijaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Aluevaltuusto

1) myönsi Kaisa Garedewille eron aluevaltuuston jäsenyydestä ja

2) aluevaltuuston puheenjohtaja kutsui aluevaltuuston varajäsen Jouni Vuoren Kaisa Garedewin sijaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Aluevaltuusto

§ 20

14.05.2024

Aluevaltuuston varajäsenen eronpyyntö

Aluehallitus 5.3.2024 § 83
Hyvaks/647/00.02.01/2024

Valmistelija Pasi Marjakangas, p. 050 564 8980

Selostus asiasta Olivia Hanna del Olmo on 6.2.2024 lähettämällään sähköpostilla pyytänyt eroa Keski-Suomen hyvinvointialueen varavaltuutetun tehtävästä hänen muutettuaan ulkomaille.

Hyvinvointialuelain 76 §:n mukaan vaalikelpoinen hyvinvointialueen luottamustoimeen on henkilö, joka on kyseisen hyvinvointialueen asukas. Muuton myötä Olivia Hanna del Olmo on ei ole enää hyvinvointialueen asukas ja hän on siten menettänyt vaalikelpoisuutensa. Jos luottamushenkilö on menettänyt vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimitelin toteaa luottamustoimen päättyneeksi (Hyvinvointialuelaki 83 §).

Jos valtuutetun on todettu menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan järjestyksessä ensimmäisen vielä valtuutetuksi kutsumattoman varavaltuutetun. Aluevaalilautakunnan on aluevaltuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja (hyvinvointialuelaki 25 §).

Toimivalta asiassa

Hyvinvointialuelaki 25 § ja 83 §.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se

- 1) myöntää Olivia Hanna del Olmolle eron aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävästä ja toteaa hänen luottamustoimensa päättyneeksi, ja että
- 2) aluevaltuuston puheenjohtaja pyytää aluevaalilautakuntaa nimeämään tarvittavan määrän uusia varavaltuutettuja.

Päätös Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se

- 1) myöntää Olivia Hanna del Olmolle eron aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävästä ja toteaa hänen luottamustoimensa päättyneeksi, ja että
- 2) aluevaltuuston puheenjohtaja pyytää aluevaalilautakuntaa nimeämään tarvittavan määrän uusia varavaltuutettuja.

Aluevaltuusto § 20 14.05.2024

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 20
1036/00.00.01/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto

1) myöntää Olivia Hanna del Olmolle eron aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävästä ja toteaa hänen luottamustoimensa päättyneeksi ja

2) aluevaltuuston puheenjohtaja pyytää aluevaalilautakuntaa nimeämään tarvittavan määrän uusia varavaltuutettuja.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus	§ 110	09.04.2024
Aluevaltuusto	§ 21	14.05.2024

Aluevaalilautakunnan jäsenen ja puheenjohtajan vaihtuminen

Aluehallitus 09.04.2024 § 110

Valmistelija	Hallintojohtaja Pasi Marjakangas p. 050 5648 980
Selostus asiasta	Raimo Sopo on 22.2.2024 lähettämällään sähköpostilla pyytänyt eroa Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaalilautakunnan jäsenen ja puheenjohtajan tehtävästä. Perusteluna hän kertoo paikkakunnalta muuton. Sopo on muuttanut Keski-Suomen hyvinvointialueen ulkopuolelle. Hyvinvointialuelain 76 § mukaan vaalikelpoinen hyvinvointialueen luottamustoimeen on henkilö, joka on kyseisen hyvinvointialueen asukas. Muuton myötä Raimo Sopo ei ole enää hyvinvointialueen asukas ja hän on siten menettänyt vaalikelpoisuutensa. Jos luottamushenkilö on menettänyt vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi (Hyvinvointialuelaki 83 §). Hallintosäännön 11 § mukaan aluevaltuusto valitsee aluevaalilautakunnan jäsenet ja varajäsenet sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Aluevaalilautakunnassa on viisi jäsentä ja viisi varajäsentä sijaantulon mukaisessa järjestyksessä. Toimivalta Hyvinvointialuelaki 83 § ja hallintosääntö 11 §.
Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se 1) myöntää Raimo Sopolle eron aluevaalilautakunnan jäsenen ja puheenjohtajan tehtävästä sekä toteaa hänen luottamustoimensa päättyneeksi, 2) valitsee hänen tilalleen uuden jäsenen aluevaalilautakuntaan ja valitsee tarvittaessa uuden varajäsenen sekä 3) valitsee uuden aluevaalilautakunnan puheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
Päätös	Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se 1) myöntää Raimo Sopolle eron aluevaalilautakunnan jäsenen ja puheenjohtajan tehtävästä sekä toteaa hänen luottamustoimensa päättyneeksi, 2) valitsee hänen tilalleen uuden jäsenen aluevaalilautakuntaan ja valitsee

Aluehallitus	§ 110	09.04.2024
Aluevaltuusto	§ 21	14.05.2024

tarvittaessa uuden varajäsenen sekä

3) valitsee uuden aluevaalilautakunnan puheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 21
924/00.00.01/2024

Päätösehdotus

Aluevaltuusto:

1) myöntää Raimo Sopolle eron aluevaalilautakunnan jäsenen ja puheenjohtajan tehtävästä sekä toteaa hänen luottamustoimensa päättyneeksi,

2) valitsee hänen tilalleen uuden jäsenen aluevaalilautakuntaan ja valitsee tarvittaessa uuden varajäsenen sekä

3) valitsee uuden aluevaalilautakunnan puheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Aluevaltuusto:

1) myönsi Raimo Sopolle eron aluevaalilautakunnan jäsenen ja puheenjohtajan tehtävästä sekä totesi hänen luottamustoimensa päättyneeksi,

2) valitsi Sopon tilalle jäseneksi aluevaalilautakuntaan Pauliina Takalan sekä

3) valitsi aluevaalilautakunnan puheenjohtajaksi Pauliina Takalan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Aluevaltuusto

§ 22

14.05.2024

Turvallisuuslautakunnan varajäsenen vaihtuminen

Aluehallitus 5.3.2024 § 84
Hyvaks/651/00.02.01/2024

Valmistelija	Pasi Marjakangas, p. 050 564 8980
Selostus asiasta	Elisa Järvenpää on 5.2.2024 lähettämällään sähköpostilla pyytänyt eroa Keski-Suomen hyvinvointialueen turvallisuuslautakunnan varajäsenen tehtävästä vedoten henkilökohtaisiin ja luottamustehtävän hoitamisen esteisiin syihin. Hyvinvointialuelain (611/2021) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Hallintosäännön 12 §:n mukaan aluevaltuusto valitsee lautakuntien jäsenet ja varajäsenet. Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen.
	Toimivalta asiassa Hyvinvointialuelaki 75 §, hallintosääntö 12 §.
Hyvinvointialuejohtajan ehdotus	Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se 1) myöntää Elisa Järvenpäälle eron turvallisuuslautakunnan varajäsen tehtävästä, 2) valitsee turvallisuuslautakuntaan hänen tilalleen uuden varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
Päätös	Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se 1) myöntää Elisa Järvenpäälle eron turvallisuuslautakunnan varajäsen tehtävästä, 2) valitsee turvallisuuslautakuntaan hänen tilalleen uuden varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 22
1050/00.00.01/2024

Päätösehdotus

Aluevaltuusto

Aluevaltuusto

§ 22

14.05.2024

1) myöntää Elisa Järvenpäälle eron turvallisuuslautakunnan varajäsen tehtävästä ja

2) valitsee turvallisuuslautakuntaan hänen tilalleen uuden varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Aluevaltuusto

1) myönsi Elisa Järvenpäälle eron turvallisuuslautakunnan varajäsen tehtävästä ja

2) valitsi turvallisuuslautakuntaan hänen tilalleen varajäseneksi Marianne Koikkalaisen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Aluevaalilautakunta	§ 5	12.03.2024
Aluevaltuusto	§ 23	14.05.2024

Vihreiden aluevaltuustoryhmän täydentäminen

Aluevaalilautakunta 12.03.2024 § 5

Valmistelija lakiasiaainjohtaja Johanna Aalto, p. 050 434 6544

Selostus asiasta

Aluevaltuuston puheenjohtaja on pyytänyt täydentämään aluevaltuustoryhmien määriä vuonna 2023 tehtyjen aluevaltuustojäsenmuutosten johdosta.

Muutokset ovat olleet:

- Vihreä aluevaltuustoryhmä, valtuuston myöntämät eronpyynnöt 1.3.22 § 11 (Mirva Keckman) ja 13.2.24 § 7 (Touko Aalto)

Vaalilain 143 m §:n mukaan jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, aluevaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja hyvinvointialueesta annetun lain 25 §:n mukaisesti. Aluevaltuuston puheenjohtaja on pyytänyt aluevaalilautakuntaa vaalilain 143 m §:n mukaisesti määräämään valtuustoryhmälle uuden varavaltuutetun.

Aluevaltuuston puheenjohtajan kirje ja vaalitulokset ovat liitteenä.

Varavaltuutettujen määrää tulisi täydentää:

- Vihreä aluevaltuustoryhmä kahdella uudella varavaltuutetulla.

Esittelijä Aluevaalilautakunnan puheenjohtaja

Päätösehdotus Aluevaalilautakunta päättää

1) määrätä

- henkilön Leena Lyytinen vihreän aluevaltuustoryhmän 6. varavaltuutetuksi ja

- henkilön Seija Leinonen vihreän aluevaltuustoryhmän 7. varavaltuutetuksi

sekä

2) saattaa asian aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös Aluevaalilautakunta päätti

Aluevaalilautakunta	§ 5	12.03.2024
Aluevaltuusto	§ 23	14.05.2024

1) määrätä

- henkilön Leena Lyytinen vihreän aluevaltuustoryhmän 6. varavaltuutetuksi ja

- henkilön Seija Leinonen vihreän aluevaltuustoryhmän 7. varavaltuutetuksi
sekä

2) saattaa asian aluevaltuustolle tiedoksi.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 23
687/00.00.01/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto merkitsee tiedoksi, että

- henkilö Leena Lyytinen on määrätty vihreän aluevaltuustoryhmän 6. varavaltuutetuksi ja
- henkilö Seija Leinonen on määrätty vihreän aluevaltuustoryhmän 7. varavaltuutetuksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

- Liite 15 Aluevaltuuston puheenjohtajan kirje varavaltuutettujen määrän täydentämisestä
- Liite 16 Liite RT25 Ehdokkaiden menestys ryhmittäin

Aluevaalilautakunta	§ 6	12.03.2024
Aluevaltuusto	§ 24	14.05.2024

Vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmän täydentäminen

Aluevaalilautakunta 12.03.2024 § 6

Valmistelija lakiasiaintohtaja Johanna Aalto, p. 050 434 6544

Selostus asiasta

Aluevaltuuston puheenjohtaja on pyytänyt täydentämään aluevaltuustoryhmien määriä vuonna 2023 tehtyjen aluevaltuustojäsenmuutosten johdosta.

Muutokset ovat olleet:

- Vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmä, valtuuston myöntämä eronpyyntö 22.8.23 § 59 (Matleena Käppi)

Vaalilain 143 m §:n mukaan jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, aluevaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja hyvinvointialueesta annetun lain 25 §:n mukaisesti. Aluevaltuuston puheenjohtaja on pyytänyt aluevaalilautakuntaa vaalilain 143 m §:n mukaisesti määräämään valtuustoryhmälle uuden varavaltuutetun.

Aluevaltuuston puheenjohtajan kirje ja vaalitulokset ovat liitteenä.

Varavaltuutettujen määrää tulisi täydentää:

- Vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmä yhdellä uudella varavaltuutetulla

Esittelijä Aluevaalilautakunnan puheenjohtaja

Päätösehdotus Aluevaalilautakunta päättää

1) määrätä henkilön Joonas Koskimies vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmän 6. varavaltuutetuksi

sekä

2) saattaa asian aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös Aluevaalilautakunta päätti

1) määrätä henkilön Joonas Koskimies vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmän 6. varavaltuutetuksi

sekä

Aluevaalilautakunta	§ 6	12.03.2024
Aluevaltuusto	§ 24	14.05.2024

2) saattaa asian aluevaltuustolle tiedoksi.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 24
687/00.00.01/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto merkitsee tiedoksi, että henkilö Joonas Koskimies on määrätty vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmän 6. varavaltuutetuksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

- Liite 17 Aluevaltuuston puheenjohtajan kirje varavaltuutettujen määrän täydentämisestä
- Liite 18 Liite RT25 Ehdokkaiden menestys ryhmittäin

Aluevaalilautakunta	§ 7	12.03.2024
Aluevaltuusto	§ 25	14.05.2024

Kokoomuksen aluevaltuustoryhmän täydentäminen

Aluevaalilautakunta 12.03.2024 § 7

Valmistelija lakiasiaintohtaja Johanna Aalto, p. 050 434 6544

Selostus asiasta

Aluevaltuuston puheenjohtaja on pyytänyt täydentämään aluevaltuustoryhmien määriä vuonna 2023 tehtyjen aluevaltuustojäsenmuutosten johdosta.

Muutokset ovat olleet:

- Kokoomuksen aluevaltuustoryhmä, valtuuston myöntämät eronpyynnöt 26.9.23 § 72 (Sonja Aukee) ja 13.2.24 § 6 (Ville Väyrynen)

Vaalilain 143 m §:n mukaan jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, aluevaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja hyvinvointialueesta annetun lain 25 §:n mukaisesti. Aluevaltuuston puheenjohtaja on pyytänyt aluevaalilautakuntaa vaalilain 143 m §:n mukaisesti määräämään valtuustoryhmälle uuden varavaltuutetun.

Aluevaltuuston puheenjohtajan kirje ja vaalitulokset ovat liitteenä.

Varavaltuutettujen määrää tulisi täydentää:

- Kokoomuksen aluevaltuustoryhmä kahdella uudella varavaltuutetulla.

Esittelijä Aluevaalilautakunnan puheenjohtaja

Päätösehdotus Aluevaalilautakunta päättää

1) määrätä

- henkilön Tommi Lunttila kokoomuksen aluevaltuustoryhmän 10. varavaltuutetuksi ja

- henkilön Aapo Liukko kokoomuksen aluevaltuustoryhmän 11. varavaltuutetuksi

sekä

2) saattaa asian aluevaltuustolle tiedoksi.

Aluevaalilautakunta	§ 7	12.03.2024
Aluevaltuusto	§ 25	14.05.2024

Päätös Aluevaalilautakunta päätti

1) määrätä

- henkilön Tommi Lunttila kokoomuksen aluevaltuustoryhmän 10. varavaltuutetuksi ja

- henkilön Aapo Liukko kokoomuksen aluevaltuustoryhmän 11. varavaltuutetuksi

sekä

2) saattaa asian aluevaltuustolle tiedoksi.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 25
687/00.00.01/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto merkitsee tiedoksi, että

- henkilö Tommi Lunttila on määrätty kokoomuksen aluevaltuustoryhmän 10. varavaltuutetuksi ja

- henkilö Aapo Liukko on määrätty kokoomuksen aluevaltuustoryhmän 11. varavaltuutetuksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 19 Aluevaltuuston puheenjohtajan kirje varavaltuutettujen määrän täydentämisestä

Liite 20 Liite RT25 Ehdokkaiden menestys ryhmittäin

Aluevaltuusto

§ 26

14.05.2024

Valtuustoaloite keskisuomalaisten yritysten paremmaksi huomioimiseksi julkisten hankintojen toteuttamisessa

Aluehallitus 20.2.2024 § 60
Hyvaks/94/00.02.00/2023

Valmistelijat toimialajohtaja, konsernipalvelut Lasse Leppä p. 050 599 9545,
lakiasiaintohtaja Johanna Aalto p. 050 434 6544,
johtava hankintapäällikkö Miia Paatola p. 050 319 8003 ja juristi
Julle Lehtinen p. 040 503 4536

Selostus asiasta

Aloitteen sisältö

Janne Luoma-aho ja muut aloitteen allekirjoittaneet aluevaltuuston jäsenet ovat ehdottaneet, että Keski-Suomen hyvinvointialueen tulisi hankintojen menettelytavoissa ja käytännöissä varmistaa tavat, joilla keskisuomalaiset yritykset voisivat paremmin tarjota ja menestyä kilpailutuksissa.

Julkisten hankintojen menettelyn taustaa

Julkisia hankintoja koskevat sekä kansallinen sääntely (erityisesti laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, hankintalaki, 1397/2016) että EU:n hankintadirektiivit. Sääntelyn tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä ja eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä. Julkiset hankinnat tulee kilpailuttaa avoimesti ja tehokkaasti, ja tarjoajia on kohdeltava tasapuolisesti ja syrjimättömästi.

Hankintalain yleisistä periaatteista on säännelty lain 3 § 1 momentissa, jonka mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Hankintalain yleisten periaatteiden lisäksi julkisissa hankinnoissa tulee noudattaa myös hallinnon oikeusperiaatteita, joista on säännelty hallintolain (434/2003) 6 §:ssä.

Hankintalain ja hallinnon yleisiä periaatteita on noudatettava paitsi kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa niin myös pienhankinnoissa, vaikka pienhankinnat eivät kuulu hankintalain soveltamisalaan. Hankintayksiköt voivat ohjeistaa ja usein ohjeistavatkin pienhankintojen tekemisessä, mutta tästä huolimatta pienhankintoja tehtäessä tulee edellä kerrotusti noudattaa sekä hankintalain että hallinnon oikeusperiaatteita.

Tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu edellyttää sitä, että ehdokkaita ja tarjoajia kohdellaan hankintamenettelyn kaikissa vaiheissa samalla tavalla. Syrjimättömän ja tasapuolisen kohtelun periaatteen vuoksi on kiellettyä suosia ja asettaa omalla alueella olevat yritykset etusijalle muualta tuleviin tarjoajiin nähden.

Aluevaltuusto

§ 26

14.05.2024

Oikeuskäytännössä on katsottu, että hankinnalle asetetut vaatimukset eivät saa olla paikallisia tai tietyltä alueelta tulevia yrityksiä suosivia. Edelleen oikeuskäytännössä on katsottu, että tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaate kattaa myös sellaiset toimittajat, jotka ovat jääneet tahtomattaan tarjouskilpailun ulkopuolelle sen vuoksi, että hankinnasta ei ole järjestetty lainkaan tarjouskilpailua.

Hankintalain 71 §:ssä on säännelty hankinnan kohteen kuvauksesta siten, että hankinnan kohteen määritelmien on mahdollistettava tarjoajille yhtäläiset mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuun, eivätkä ne saa perusteettomasti rajoittaa kilpailua julkisissa hankinnoissa. Sääntelyn taustalla on tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun oikeusperiaate.

Oikeuskäytännössä on katsottu, että hankintayksiköllä on melko laajat toimintavapaudet määritellä hankinnan kohde haluamallaan tavalla ja ongelmia on syntynyt lähinnä silloin, kun hankintayksikkö ei ole kyennyt antamaan lainkaan perusteluja tietyille vaatimukselle tai määrittelylle tai kun nämä perustelut ovat olleet ilmeisen puutteelliset.

Julkisia hankintoja koskevassa sääntelyssä tavoitellaan sitä, että hankintayksikkö toteuttaisi hankintansa olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen. Hankintalain esitöiden (HE 108/2016, s. 71-72) mukaan julkisissa hankinnoissa kilpailuolosuhteet tulee hyödyntää siten, että tarjouskilpailu saisi aikaan todellista kilpailua parhaan lopputuloksen aikaansaamiseksi.

Hankinnoissa noudatetaan sääntöjä, joilla ohjataan hankintojen suunnittelua, hankintamenettelyn etenemistä, hankinnan asiakirjojen laatimista, hankinnasta ilmoittamista ja hankintasopimuksen allekirjoittamista. Sääntelyä täydentävät hyvinvointialueen omat hallintosääntö, hankintaohje ja hankinta- ja investointisuunnitelma.

Aloiteasian sisällöllistä arviointia

Keski-Suomen alueen ja sen toimijoiden huomioon ottaminen hyvinvointialueen hankinnoissa on mahdollista erityisesti siten, että tulevista hankinnoista tiedotetaan riittävän kattavasti. Avoimella hankintatoiminnalla ja viestinnällä hyvinvointialue varmistaa sen, että sen suunnittelemista hankinnoista on markkinoilla riittävän laaja tietoisuus.

Esimerkiksi vuotta 2024 koskeva Keski-Suomen hyvinvointialueen hankintasuunnitelma on julkaistu hyvinvointialueen verkkosivuilla ja sitä on esitelty eri tilaisuuksissa ja foorumeissa. Näin ollen mm. paikallisilla yrityksillä ja toimijoilla on mahdollisuus omassa toiminnassaan varautua hyvinvointialueen suunnittelemiin hankintoihin.

Alle kansallisen kynnsarvon jääviin pienhankintoihin ei sisälly velvoitetta julkaista tarjouspyyntöä Hilmassa, vaan pienhankinnat voidaan kilpailuttaa hankintayksiköiden omien hankintaohjeiden mukaisesti kevyemmällä menettelyllä. Pienhankintojen käytön lisäksi hankintoja voidaan pilkkoa osiin, silloin kun se on tilaajan kannalta tarkoituksenmukaista. Keski-Suomen hyvinvointialue myös hyväksyy hankinnoissaan alihankinnan

Aluevaltuusto

§ 26

14.05.2024

käyttämisen ja tarjoamisen ryhmittymänä. Näillä toimenpiteillä voidaan edistää erityisesti pienempien ja usein paikallisten yritysten mahdollisuutta osallistua hankintoihin.

Markkina-analyysit ovat hyvä tapa kartoittaa markkinoiden tilannetta. Tästä hyvä esimerkki on hankintojen yhteydessä toteutettavat markkinavuoropuhelut, joita Keski-Suomen hyvinvointialue käyttää hankinnoissaan. Markkinavuoropuhelulla saadaan tietoa markkinatarjonnasta ja samalla voidaan kehittää kilpailutuksen kohdetta.

Hyvinvointialueella on ollut käytössä myös ns. dynaamiset hankinnat, joissa useampia yrityksiä voi tarjota tuotteita ja palveluita samaan hankintakokonaisuuteen liittyen.

Keski-Suomen hyvinvointialue kehittää ja arvioi omaa hankintatoimeaan jatkuvasti. Keskeinen hankintoja ohjaava asiakirja on hankintaohje, jossa on kuvattu hyvinvointialueen hankinnoissa noudatettavat menettelytavat. Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus on 20.12.2022 hyväksynyt hankintaohjeen. Hankintaohje on päivitetty hyvinvointialueen ensimmäisen toimintavuoden kokemusten perusteella aluehallituksen päätöksellä 6.2.2024.

Yhteenveto

Voimassa olevan hankintalainsäädännön perusteella Keski-Suomen hyvinvointialueen on kohdeltava kaikkia toimijoita ja hankintamenettelyyn osallistuva tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Kuitenkin hyvinvointialue voi edellä esityslistassa kuvatuin menettelyin edistää paikallisten toimijoiden osallistumista hankintoihinsa.

Keski-Suomen hyvinvointialue on hyvin merkittävä palveluiden hankkija. Vuotuiset käyttötaloushankinnat ovat lähes 600 miljoonaa euroa vuodessa ja ne muodostavat liki puolet hyvinvointialueen taloudesta. Keski-Suomen hyvinvointialueen hankinnoilla on siten merkittävä aluetaloudellinen vaikutus.

Samalla on kuitenkin huomattava, että Keski-Suomen hyvinvointialueen hankinnat ovat vain noin 5 % kaikista Suomen hyvinvointialueiden hankinnoista. Näin ollen keskisuomalaisten yritysten näkökulmasta on myös merkittävää, että he voivat osallistua ja heitä kohdellaan tasapuolisesti myös muiden hyvinvointialueiden hankinnoissa.

Karkeasti Keski-Suomen hyvinvointialueen hankinnat voidaan jakaa aine- ja tarvike- sekä palveluhankintoihin. Aine- ja tarvikehankinnoissa Keski-Suomen hyvinvointialue hyödyntää tyypillisesti kansallisia tai yhteistyöalueen laajuisia yhteishankintoja, sillä suuremmat volyymit ovat hankintayksikölle lähtökohtaisesti edullisempia.

Yhteisten aine- ja tarvikehankintojen käyttämiselle on myös varautumiseen liittyviä perusteita esim. yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden kesken. Palveluhankinnat puolestaan ovat tyypillisesti paikallisia ja ne tukevat usein paikallista yritystoimintaa ja työllisyyttä. Hankintamenettelyn

Aluevaltuusto

§ 26

14.05.2024

ensisijaisin tavoite on aina saada Keski-Suomen hyvinvointialueen näkökulmasta taloudellisesti ja toiminnallisesti paras mahdollinen lopputulos.

Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 26
966/00.05.01/2024

Päätösehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 21 Valtuustoaloite Keski-Suomen pk-yritysten palvelujen käytön edistäminen

Aluehallitus	§ 98	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 27	14.05.2024

Valtuustoaloite toimenpideohjelmasta kriisiytyneen koulupsykologipulan helpottamiseksi ja kustannusten säästämiseksi

Aluevaltuusto 26.9.2023 § 75
Hyvaks/3006/00.02.00/2023

Selostus asiasta

Hallintosäännön 142 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisesti tai sähköisesti. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi.

Päätösehdotus

Lähetetään tehdyt aloitteet aluehallituksen valmisteltaviksi.

Päätös

Lähetettiin aluehallituksen valmisteltavaksi Katri Savolaisen (Vihr.) ja allekirjoittaneiden aloite:

Valtuustoaloite toimenpideohjelmasta kriisiytyneen koulupsykologipulan helpottamiseksi ja kustannusten säästämiseksi.

Valtuustoaloite liitteenä.

Aluehallitus 31.10.2023 § 332

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen toimialajohtaja Kati Kallimon ja HR-johtaja Eija-Liisa Heikkilän valmisteltavaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 21.2.2024 § 13

Valmistelijat

palvelujohtaja, opiskeluhuollon palvelut Paula Käyhkö p. 050 5177 542, palvelupäällikkö, koulukuraattori- ja psykologiapalvelut Seppo Huhtiniemi p. 050 5632 418, vastuualuejohtaja, lasten nuorten ja perheiden palvelut Päivi Kalilainen p. 050 3700 245 ja HR-johtaja Eija-Liisa Heikkilä

Aluehallitus	§ 98	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 27	14.05.2024

Selostus asiasta

Katri Savolaisen (Vihr.) sekä 34 muun valtuutetun valtuustoaloite koskien Suomen Psykologiliiton toimenpideohjelmaa (7/2023) koulupsykologipulan helpottamiseksi ja kustannusten säästämiseksi.

Katri Savolainen (Vihr.) sekä 34 muuta valtuutettua toteavat valtuustoaloitteessaan, että opiskeluhuollon psykologeista on ollut vajetta Keski-Suomessa jo useamman vuoden ajan ja tilanne on entisestään heikentynyt Keski-Suomen hyvinvointialueella. Tämä siitäkin huolimatta, että Jyväskylän yliopiston psykologian laitos on vuodesta 2019 lisännyt aloituspaikkoja psykologian opintoihin ja vähitellen psykologien määrä työmarkkinoille lisääntyy.

Lisäksi valtuustoaloitteessa tuodaan esille, että opiskeluhuollon psykologirekrytoinnin vaikeuksien vuoksi lakisääteistä henkilöstömitoitusta ei ole pystytty noudattamaan. Tällä on vaikutuksia lasten- ja nuorten mielenterveyteen, perheisiin sekä koulujen henkilökuntaan. Valtuutetut tuovat esille myös vajeen paikkaamiseen käytetyn ostopalvelun korkean hinnan. Aloite sisältää Suomen Psykologiliiton toimenpideohjelman (7/2023) koulupsykologitilanteen ratkaisemiseksi. Katri Savolainen ja muut valtuutetut esittävät, että Keski-Suomen hyvinvointialue käy nämä toimenpide-ehdotukset läpi ja pyrkii ottamaan keinot käyttöön koulupsykologitilanteen ratkaisemiseksi.

Vastaus aloitteeseen

Vastauksessa on kuvattu opiskeluhuollon psykologipalvelun nykytila. Lisäksi esitetään toimenpiteet, joita on jo toteutettu tai joita tullaan toteuttamaan Keski-Suomen hyvinvointialueella.

Nykytila

Keski-Suomen hyvinvointialueen opiskeluhuollon psykologipalveluissa työskentelee 35 toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevaa psykologia.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013, 9a§) henkilöstömitoitusten (780 oppilasta/psykologi) mukaan psykologeja tulisi olla 57, johon on talousarviossa varauduttu. Vakinaisten tehtävien täyttöaste on 61 %. Rekrytoinnin onnistuminen riippuu merkittävästi työskentely-ympäristöstä ja asiakasryhmästä. Toisen asteen ammatillisissa oppilaitoksissa ja lukiokoulutuksessa psykologin tehtävien täyttöaste on 93 %, esi- ja perusopetuksessa 43 %. Rekrytointi onnistuu siis selkeästi paremmin toisella asteella. Vajeet opiskeluhuollon psykologipalveluissa olivat olemassa jo hyvinvointialueiden aloittaessa, mutta vuoden 2023 aikana tilanne heikkeni entisestään.

Edellä kuvattuja vajeita on paikattu ostopalvelulla, jota on hankittu puitesopimuksen kautta. Vuonna 2023 hankittiin opiskeluhuollon psykologipalvelua (psykologin työpäivä ja psykologin tutkimus) noin 1 160 000

Aluehallitus	§ 98	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 27	14.05.2024

eurolla. Vuonna 2024 hankintoja on tehty nyt noin 850 000 euron edestä elokuun loppuun saakka. Loppuvuoden osalta ei hankintapäätöksiä ole vielä tehty. Ostot on katettu vajeen vuoksi säästyneestä palkkabudjetista, talousarviossa ei ole erillistä ostopalvelumäärärahaa. Ostopalvelun avulla pystytään vastaamaan alueiden akuutteihin asiakastarpeisiin, mutta ennaltaehkäisevä yhteisöllinen työ ja työn kehittäminen jää tekemättä. Terveystieteiden lain (1326/2010, 17A§) ja Oppilas- ja opiskeluhoitolain (1287/2013) velvoitteet eivät tällä hetkellä toteudu esi- ja perusopetuksen psykologipalvelun osalta. Lisäksi ostopalveluna hankitun työn vaikuttavuus ja laatu on vaarassa jäädä heikoksi, koska työn kytkeytyminen osaksi palvelukokonaisuutta on sirpaleista johtuen usein tapahtuvista henkilövaihdoksista ostopalveluissa.

Keski-Suomen hyvinvointialueen tilanne psykologityön vajeiden ja rekrytointihaasteiden osalta on samantyyppinen kuin muualla valtakunnassa. Jyväskylän yliopistossa koulutetaan muihin alueisiin verrattuna huomattava määrä psykologeja ja aloituspaikkoja on lisätty vuodesta 2019 lähtien.

Voidaan olettaa, että tällä lisäyksellä olisi rekrytointiin positiivisia vaikutuksia täysimääräisesti vuodesta 2025 alkaen. Hyvinvointialueen aikana on tehty useita toimenpiteitä oman psykologitoiminnan lisäämiseksi. Lisäksi uusia toimenpiteitä edelleen etsitään vuoden alusta 2024 lähtien asetetun työryhmän toimesta.

Toimenpiteet

Rekrytointi

Tavoitteena on ensisijaisesti tuottaa opiskeluhoillon psykologityö omana toimintana. Psykologien avoimet tehtävät ovat jatkuvasti haettavana Kuntarekryssä ja lisäksi näkyvyyttä lisätään erilaisten sosiaalisen median kanavien kautta, esimerkiksi videomateriaalien avulla. Rekrytointiin liittyvää markkinointia kehitetään yhdessä hyvinvointialueen rekrytointin asiantuntijoiden kanssa kehittämällä mm. rekrytointisivustoa.

Yliopistoyhteistyö ja psykologiharjoittelu

Yliopistoyhteistyötä tiivistetään ja opiskelijoiden harjoittelujaksoja koskevia hyvinvointialueen tasoisia puitesopimuksia valmistellaan. Lisäksi kahden välistä yhteistyötä opiskeluhoillon psykologipalveluiden ja psykologian laitoksen välillä ollaan vahvistamassa. Tavoitteena on esimerkiksi järjestää opiskelijoiden vierailuja opiskeluhoillon palveluissa, jotta jo opiskeluaikana opiskeluhoillon työkenttä tulisi tutuksi ja houkuttelevaksi työpaikaksi valmistumisen jälkeen.

Opiskeluhoillon psykologipalveluissa arvioidaan mahdollisuutta lisätä palkallisia psykologiharjoittelujaksoja nykyisen kolmen vuosittaisen jakson sijaan.

Palkkaus

Psykologien tehtäväkohtaista palkkaa on harmonisoitu ja kehitetty SOTESopimuksen kesän 2023 yhteensovittamis- ja kehittämiserillä. Käytössä

Aluehallitus	§ 98	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 27	14.05.2024

on myös rekrytointilisä tapauskohtaisen harkinnan mukaan. Tärkeä seuraava askel on SOTE-sopimuksen uuden tasopalkkajärjestelmän kehittäminen sekä palkkauksen vertailu muiden hyvinvointialueiden, lähinnä itäisen YTA-alueen palkkauksen kanssa.

Kevään 2024 aikana tehdään kustannusvertailua omana toimintana tuotetun opiskeluhuollon psykologityön ja ostopalvelun välillä huomioiden työn sisällön määrä ja laatu.

Työn mitoitus ja sisällöt

Tällä hetkellä hyvinvointialueen psykologeilla on lakisääteisen mitoituksen mukaiset työalueet ja työnsisällöt. Yhteisöllisen työn lisääminen sisältyy alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman 2024-2025 kehittämistoimenpiteisiin ja koskee myös psykologityötä.

Työn kehittäminen

Hyvinvointialueella kehitetään hoito- ja palveluketjuja sekä systeemistä yhteistyötä muiden palveluiden sekä koulutuksen järjestäjien kanssa. Onnistuessaan tämä vaikuttaa myös psykologin työn sisältöön ja sujuvuuteen ja sitä kautta myös työntekijöiden veto- ja pitovoimaan. Keskeinen kysymys työnkuvassa on psykologin tekemien arvioiden ja tutkimusten määrä ja laatu, jossa vielä on alueellista vaihtelua melko paljon. Eri asiantuntijoiden välistä työnjakoa arvioidaan ja valmistellaan yhtenäistä ohjeistusta.

Lisäksi opiskeluhuollon psykologityössä vahvistetaan ammatillisten tiimien toimintaa, edistetään psykologityön kehittämistä, kollegiaalista tukea ja psykologityön sisältöjen tarpeenmukaista yhtenäistämistä hyvinvointialueella. Perustasolla on mallinnettu syksyn 2023 aikana psykologeille tarjottavaa neuropsykologin konsultaatiota. Neuropsykologin tarjoamaa konsultaatiota jatketaan ja vahvistetaan vuoden 2024 alussa neuropsykiatrisen ja oppimisen tuen yksikköön rekrytoituneen neuropsykologin tehtävän avulla. Jatkossa kartoitetaan sisäisen koulutautumisen mahdollisuuksien lisäämistä hyvinvointialueen psykologeille ja lisätä myös osallisuutta mahdollisuuksien mukaan erilaisissa kehittämisprojekteissa.

Työn joustavuus

Keski-Suomen hyvinvointialueen opiskeluhuollon psykologeilla on käytössä liukuva työaika, osa-aikatyön ja rajatun etätyön mahdollisuus.

Työn liikkuvuus

Työ on lähtökohtaisesti jonkin verran liikkuvaa, koska kouluja tai oppilaitoksia voi psykologin työskentelyalueella olla useampia. Lakisääteisten mitoitusten myötä alueet ovat aiempaa kohtuullisempia ja kouluyksiköitä on keskimäärin 1-3 psykologia kohden. Siirtymät toteutuvat työajan puitteissa pääosin työntekijän omilla kulkuvälineillä, matkakustannukset korvataan hyvinvointialueen ohjeistusten mukaisesti. Psykologeilla ei ole liikkumiseen käytössä työnantajan omistamia autoja.

Työtilat ja -välineet

Lain mukaan opiskeluhuollon psykologipalvelut järjestetään ensisijaisesti oppilaitoksessa lähipalveluna. Tavoitteena on turvalliset ja asiakastyöhön

Aluehallitus	§ 98	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 27	14.05.2024

soveltuvat työtilat ja asianmukaiset työvälineet. Tilaratkaisujen avulla pyritään mahdollistamaan myös monialainen työskentely. Työhön liittyviä riskejä ja vaaroja käydään läpi järjestelmällisesti ja tehdään tarvittavat toimenpiteet.

Työn johtaminen

Perehdytys ja työn aloittaminen ovat avainasemassa henkilöstön veto- ja pitovoiman näkökulmasta. Opiskeluhuollon psykologityössä ollaan ottamassa käyttöön hyvinvointialueen perehdytysohjelma Introa. Joillakin alueilla jo käytössä olevaa psykologien mentorointijärjestelmää yhdenmukaistetaan ja otetaan käyttöön koko hyvinvointialueella. Lisäksi vahvistetaan ammatillisten tiimien toimintaa ja kollegiaalisia konsultaatiokanavia on avattu omille psykologeille.

Psykologien hallinnollinen esihenkilö on joko sosiaalityöntekijä- tai psykologitaustainen. Palveluyksikössä on kolme psykologipalveluvastaavaa, jotka vastaavat opiskeluhuollon psykologityön sisällöllisen kehittämisestä työntekijöitä osallistaen yhdessä palvelupäällikön kanssa.

Työnohjaus

Pienryhmämuotoinen työnohjaus toteutuu.

Täydennyskoulutus

Psykologin tehtävässä täydennyskoulutus on keskeinen asia, kouluttautumiseen kannustetaan ja tehdään henkilökohtaista suunnitelmaa osaamisen vahvistamisesta. Pidempien koulutusten suhteen tehdään palvelutarpeen mukaista harkintaa esimerkiksi kustannusten osalta. Osaamisen vahvistamisessa käytetään laajasti eri kouluttautumisen muotoja, esimerkiksi hyödynnetään valittuja vaikuttavia menetelmiä.

Toimivalta asiassa
Hallintosääntö § 18

Järjestämispäällikön ehdotus

Lasten, nuorten ja perheiden laukakunta esittää edellä kuvatun vastauksen valtuustoaloitteeseen aluehallitukselle jatkokäsittelyyn.

Asian kokouks käsittely

Asiaa kokouksessa oli esittelemässä Päivi Kalilainen.

Päätös

Lautakunta hyväksyi päätösesityksen ja esittää seuraavia huomioita jatkokäsittelyyn:

- Lautakunta korostaa oppilaitosyhteistyön roolin tärkeyttä.
- Lautakunta nosti esille, että palkkaukseen ja ostopalveluihin kaivattaisiin enemmän konkretiaa.
- Lisäksi työtilojen viihtyvyyteen tulisi panostaa, ja yksilötyönohjaus nähdään tärkeäksi.

Nina Peränen poistui kokouksesta klo 17.12, Maria Kaisa Aula siirtyi

Aluehallitus	§ 98	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 27	14.05.2024

kokouksesta Teams-yhteyteen klo 17.20 ja Päivi Kalilainen poistui kokouksesta klo 17.28.

Aluehallitus 26.03.2024 § 98

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Asian kokouks käsittely:

Kati-Erika Timperi ja Eila Tiainen poistuivat kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 16.48.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 27
757/00.05.01/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 22 Valtuustoaloite 26.9.2023: toimenpideohjelmasta kriisiytyneen koulupsykologipulan helpottamiseksi ja kustannusten säästämiseksi

Aluehallitus	§ 99	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 28	14.05.2024

Valtuustoaloite lastensuojelun jälkihuollon ikärajan säilyttämisessä 25:ssä ikävuodessa Keski-Suomen hyvinvointialueella

Aluevaltuusto 22.8.2023 § 61
Hyvaks/147/00.02.00/2022

Selostus asiasta	Aluevaltuuston kokouksessa jätettiin seuraava valtuustoaloite: Vilma Viitaasaaren (Vihr.), Bella Forsgrénin (Vihr.) ja Katri Savolaisen (Vihr.) valtuustoaloite: Lastensuojelun jälkihuollon ikäraja säilytettävä 25:ssä ikävuodessa Keski-Suomen hyvinvointialueella Valtuustoaloite liitteenä.
Päätös	Aluevaltuusto merkitsi valtuustoaloitteen tiedoksi ja antoi sen aluehallituksen valmisteltavaksi.
Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 21.2.2024 § 14	
Valmistelijat	palvelupäällikkö, sijais- ja jälkihuollon palvelut Piritta Huttunen p. 050 552 4883, vastuualuejohtaja, lasten, nuorten ja perheiden palvelut Päivi Kalilainen p. 050 370 0245, palvelupäällikkö, sosiaalipalvelut Laura Vänttinen p. 014 269 6571, palvelujohtaja, sosiaalipalvelut Ulla Kuittu p. 050 353 8310
Selostus asiasta	Aloitevastaus lastensuojelun jälkihuollon ikärajan säilyttämisessä Keski-Suomen hyvinvointialueella Vilma Viitaasaaren, Bella Forsgrénin ja Katri Savolaisen ja muiden 21.8.2023 tekemän aloitteen mukaan jälkihuollon ikäraja tulisi säilyttää lakimuutoksesta huolimatta 25 vuodessa (Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lastensuojelulain ja varhaiskasvatuslain muuttamisesta - Sosiaali- ja terveysministeriö (stm.fi). Lastensuojelun jälkihuollon asiakkaiden nykytilanne Keski-Suomen hyvinvointialueella Keski-Suomen hyvinvointialueen lastensuojelun jälkihuollossa on 14 sosiaalityöntekijää, 6 sosiaaliohjaajaa ja yksi jälkihuollon ohjaaja sekä kaksi johtavaa sosiaalityöntekijää. Jälkihuollossa hoidetaan täysi-ikäisten jälkihuoltooikeuden saaneiden nuorten asioita. Jälkihuollon budjetti on vuositasolla n. 4,3 M€. Lastensuojelulakia on 1.1.2024 alkaen muutettu hallituksen esityksen mukaisesti siten, että jälkihuollon ikärajaa laskettiin kahdella vuodella 23 vuoteen pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaisesti.

Aluehallitus	§ 99	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 28	14.05.2024

Keski-Suomen hyvinvointialueella on tällä hetkellä 744 jälkihuollon asiakasta.

Ikärajan laskeminen tarkoittaa Keski-Suomen hyvinvointialueella sitä, että jälkihuollosta siirtyy 283 asiakasta muihin palveluihin vuoden 2024 aikana. Näistä arviolta 100 nuorta siirtyy aikuissosiaalityön asiakkaaksi.

Jälkihuollon asiakkuudessa olevilla nuorilla tutkitusti noin kolmasosa pärjää pääsääntöisesti hyvin; heillä on opiskelupaikka ja vakituinen asunto, eikä heillä ole vakavia päihde- tai mielenterveyden ongelmia. Noin kolmasosa jälkihuollosta olevista nuorista pärjää kevyillä tukitoimilla, kuten satunnaisella sosiaaliohjauksen tuella. Kolmasosa jälkihuollosta olevista nuorista on tällä hetkellä hyvin huonossa fyysisessä ja psyykkisessä kunnossa, mikä on näkynyt palveluiden tarpeen kasvuna. Tällä hetkellä ko. nuoret tarvitsevat erikoissairaanhoidon palveluita ja vahvoja tukipalveluita jälkihuollosta. Nuoret ovat myös tunne-elämän kehitykseltään selvästi ikätasoaan jäljessä.

Viimeisimmän vuoden aikana Keski-Suomen hyvinvointialueen alueella on menehtynyt useita jälkihuoltonuoria, mikä on alueellisesti hyvin poikkeuksellista ja kertoo nuorten huonovointisuuden vakavasta lisääntymisestä.

Jälkihuollon tarkoitus

Jälkihuoltonuoret ovat tutkimusten mukaan suuremmassa syrjäytymisvaarassa, heillä on heikompi yleisterveydentila, vaikeuksia pysyä koulutuksessa ja suurempi riski kuolla nuorena kuin muilla samanikäisillä nuorilla.

Jälkihuoltoon siirtyminen muuttaa nuoren juridista asemaa suhteessa sijaishuollon palveluihin ja jälkihuollosta asiakkuus on vapaaehtoista, eikä nuorta voida enää rajoittaa tai pakottaa palveluiden piiriin. Jälkihuollon työskentelyn perustuessa vapaaehtoisuuteen, asettaa se myös vaateita luottamussuhteen rakentamisella ja jälkihuollon työn sisällölle sekä kestolle.

Jälkihuollosta järjestetään kokonaisvaltainen tuki sijoituksesta itsenäistyvälle nuorelle. Jälkihuoltonuoret eivät ole verrattavissa kotoaan itsenäistyviin nuoriin rikkinäisen perhetaustan, traumaattisen lapsuuden tai muun lastensuojelun suojeluntarpeeseen johtaneen elämäntilanteen vuoksi.

Taustansa vuoksi nuoren itsenäistymisen taidot voivat olla olemattomat, ja kehityksellinen valmius ja ikätasoinen kehitys ovat muita vastaavassa iässä olevia nuoria jäljessä. Jälkihuollon tehtävänä on turvata nuorta ja koordinoida palvelut nuoren ympärille, nimenomaisesti estäen nuoren putoaminen palvelujärjestelmän ulkopuolelle. Palvelujärjestelmän ulkopuolelle putoaminen lisää nuorten eriarvoisuutta, mikä huonoimmillaan lisää yhteiskunnan turvattomuutta.

Aluehallitus	§ 99	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 28	14.05.2024

Jälkihuollon työ on usein asiakkuuden alussa nuoren motivointia ja luottamussuhteen muodostamista, mikä vaatii aikaa ja paljon työtä. Jälkihuolto jatkaa lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa alkavaa kuntoutumista ja koska jälkihuoltoon siirtyville nuorille ei välttämättä ole kertynyt elämänhallinnan- tai opiskelutaitoja; siihenkin tarvitaan tukea jälkihuollosta.

Jälkihuollossa nuoret saavat myös pitkäaikaisen korjaavan suhteen aikuiseen, minkä merkitystä jälkihuollon asiakasnuoret ovat itse korostaneet. Jälkihuollon kannatteleva ja kuntouttava pitkäaikainen tuki mahdollistaa sen, etteivät jälkihuoltoon ajautu esimerkiksi kalliiden terveydenhuollon palveluiden piiriin. Jälkihuolto usein myös paikkaa yhteiskunnan muita palvelu- ja turvaverkkojen puutteita.

Eduskunta hyväksyi lakiesityksen jälkihuollon ikärajan laskemisesta 23 vuoteen. Laki hyväksyttiin siirtymäajalla: "Nuoren, jonka oikeus 75 §:ssä tarkoitettuun jälkihuoltoon on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa ja joka lain voimaantultua on 23-vuotias tai vanhempi ennen 1 päivää heinäkuuta 2024, jälkihuolto-oikeus päättyy kuitenkin vasta 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Jos hyvinvointialue tai kunta on ennen tämän lain voimaantuloa antanut nuorelle päätöksen 12 luvun mukaisesta tukitoimesta, hyvinvointialueen on järjestettävä nuorelle tukitoimi päätöksen mukaisesti. Lain 77 §:ssä tarkoitetut itsenäistymisvarat on maksettava 2 momentissa tarkoitetulle nuorelle viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024 tai viimeistään, kun päätöksen mukainen tukitoimi päättyy." Käytännössä lain siirtymäajalle kuvattu säädös mahdollistaa jälkihuollon tukitoimien järjestämisen myös yli 23 -vuotiaille, kun palvelusta on tehty päätös ennen lain voimaantuloa.

Siirtymäaikaa koskeva kirjaus ei kuitenkaan koske jälkihuolto-oikeuden 1.1.2024 jälkeen saavia lapsia ja nuoria, joille jälkihuolto-oikeus on mahdollista myöntää vain 23 -vuotiaaksi. Lastensuojelulaissa määritellään minimivaatimukset tuelle, jota lastensuojelusta itsenäistyville nuorille pitää järjestää.

Laki ei kuitenkaan kiellä erityisen tuen tarpeessa olevien nuorten aikuisten tuen jatkamista jälkihuollon tukitoimina silloin, kun nuori on ollut jälkihuollon asiakkaana. Tämä mahdollistaa jälkihuollon tuen jatkamisen erityisistä syistä myös yli 23- vuotiaille jälkihuollossa olleille asiakasnuorille, joiden jälkihuolto-oikeus päättyy 23-vuoteen.

Jälkihuollon järjestämisvastuu on hyvinvointialueilla jaettu siten, että nuoren asuinpaikka ja hyvinvointialue, josta nuori on saanut jälkihuolto-oikeuden jakavat järjestämisvastuun jälkihuollon palveluista. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Keski-Suomen hyvinvointialueen on järjestettävä jälkihuollon palvelut alueellaan asuville muiden hyvinvointialueen jälkihuoltoonnuorille.

Aloitteen osalta jää siten ratkaistavaksi se, myönnetäänkö

Aluehallitus	§ 99	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 28	14.05.2024

jälkihuollon tukea harkinnalla myös niille nuorille, jotka saavat tukea KeskiSuomen hyvinvointialueelta, vaikka jälkihuolto-oikeus on myönnetty heille muualta. Jälkihuollon järjestämisestä muun hyvinvointialueen nuorelle laskutetaan siitä syntyneet kustannukset jälkihuolto-oikeuden myöntäneeltä hyvinvointialueelta. Epäselvää kuitenkin on se, onko harkinnalla myönnettävästä tuesta mahdollista laskuttaa kustannuksia muilta hyvinvointialueilta.

Taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset

Aloite koskee noin 94 nuorta, eli noin kolmasosaa 23-vuotta täyttäneistä tai ensi vuonna täyttävistä nuorista. Näillä nuorilla on erityisen tuen tarve esimerkiksi vaikean päihde- tai mielenterveysongelman vuoksi, minkä vuoksi he käyttävät paljon palveluita. Tuen keskittäminen jälkihuoltoon mahdollistaa pidempiaikaisen kuntoutuksen ko. nuorille, mikä vähentää nuorten palvelutarvetta muissa palveluissa, kuten terveydenhuollon päivystyspalveluissa ja erikoissairaanhoidossa.

Aikuissosiaalityön näkökulmasta näiden nuorten palveluiden jatkuminen jälkihuollossa on perusteltua. Järjestely turvaisi mahdollisuuksien mukaisesti nuorten asiakassuhteiden jatkuvuuden tutulla työntekijällä. Aikuissosiaalityössä työntekijäkohtaiset asiakasmäärät ovat suuria, jonka vuoksi sosiaalityöntekijöillä ei ole mahdollisuutta antaa asiakkaille yhtä intensiivistä tukea kuin jälkihuollossa. Aikuisten sosiaalipalveluissa sosiaalityöntekijän asiakasmäärä oli vuonna 2023 noin 100 asiakasta/sosiaalityöntekijä (vaihteluväli 85-140). Sosiaaliohjaajan asiakasmäärä oli keskimäärin noin 95 asiakasta/sosiaaliohjaaja (vaihteluväli 88- 125). Lastensuojelussa tehdyn arvioinnin mukaisesti aikuissosiaalityön asiakkaiksi siirtyy vuonna 2024 noin sata 23-vuotta täyttäneitä jälkihuoltoon.

Mikäli ei ole mahdollista, että esitetyt 94 jälkihuoltoon nuorta jäisivät jälkihuollon palvelun piiriin, kasvaa aikuissosiaalityöhön siirtyvien määrä n. 200 asiakkaaseen kuluvan vuoden aikana. Molemmissa tilanteissa jälkihuollosta tulee siirtää tarvittava henkilöstöresurssi aikuissosiaalityön puolelle. Lakimuutoksen myötä vuonna 2025 jälkihuollosta siirtyvien asiakkaiden määrä aikuissosiaalityöhön edelleen kasvaa joka lisää henkilöstön tarvetta.

Jos jälkihuollon tukea myönnetään harkinnalla myös muiden hyvinvointialueiden nuorille, jäävät kustannukset todennäköisesti Keski-Suomen hyvinvointialueen rasiitteeksi.

Erityisen tuen tarpeen määrittely ja palvelun myöntämisen kriteerit:

- Vaikea päihdeongelma ja/tai jälkihuollon aikana aloitettu päihdekuntoutus on kesken.
- Jälkihuollosta myönnetty tukitoimi on kesken ja sen keskeyttäminen vaarantaisi nuoren kuntoutumisen.

Aluehallitus	§ 99	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 28	14.05.2024

- Vaikea, päivittäistä elämää häiritsevä mielenterveyden häiriö ja tarve esimerkiksi säännölliselle ja tiiviille tuelle (sosiaalityö, sosiaaliohjaus, ammatillinen tukihenkilö).
- Paljon perus- ja erityistason palveluita yhtäaikaisesti tarvitsevat asiakkaat.
- Erityisen tuen tarve perustuu jälkihuollon johtavan sosiaalityöntekijän arvioon.

Valmistelijan yhteenveto

Perusteltua on, että niille nuorille, joilla on erityisen tuen tarve, jälkihuollon tukea voidaan myöntää harkinnalla enintään siihen asti, että nuori täyttää 25 vuotta. Harkinnalla myönnettävän jälkihuollon myöntämisperusteet on kuvattuna edellä.

Ts. jälkihuolto-oikeus päätetään lakimuutoksen mukaisesti kaikilla jälkihuollon asiakasnuorilla 23-vuotiaana, mutta jälkihuollon tukea järjestetään 25-vuotiaaksi asti sellaisten Keski-Suomen hyvinvointialueen jälkihuolto-oikeuden saaneiden nuorten kohdalla, joilla on erityisen tuen tarve.

Tämä mahdollistaisi kuntoutusprosessin jatkumisen niille nuorille, jotka muuten olisivat vaarassa jäädä ilman riittävää tukea. Ehdotus ei siten koskisi muiden hyvinvointialueiden nuoria, ellei jälkihuolto-oikeuden myöntänyt hyvinvointialue ota vastuuta tuen järjestämisen kustannuksista.

Ehdotuksen mukainen jälkihuollon tuen jatkaminen erityisen tuen tarpeen perusteella tiivistäisi ja tehostaisi sijaishuollosta jälkihuoltoon siirtymisen nivelvaihetta, sekä vähentäisi kustannuksia niiden nuorten osalta, jotka pärjäävät muiden palveluiden tuella, tai kokonaan ilman tukea. Hyvinvointialueella on ryhdytty rakentamaan aikuisten, nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden sekä aikuissosiaalityön kanssa tehtävää tiiviimpää yhteistyötä perus- ja erityistasolla.

Toimivalta asiassa
Hallintosääntö § 18

Järjestämispäällikön
ehdotus

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta esittää edellä kuvatun vastauksen valtuustoaloitteeseen aluehallitukselle jatkokäsittelyyn.

Asian kokouskäsitely

Sirkku Ingervo teki kokouksessa vastaehdotuksen päätösehdotukseen, joka ei saanut kannatusta. Puheenjohtaja totesi vastaehdotuksen rauenneen kannattamattomana.

Asiaa kokouksessa oli esittelemässä Piritta Huttunen.

Päätös

Lautakunta hyväksyi päätösesityksen ja korostaa sen tärkeyttä, että kriteerit ovat kaikille selkeät ja yhdenvertaiset koko hyvinvointialueella.

Aluehallitus	§ 99	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 28	14.05.2024

Päätöksenteon jälkeen Sirkku Ingervo jätti päätökseen eriävän mielipiteen, mikä on pöytäkirjan liitteenä.

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 21.2.2024 § 12

Strategiajohtajan ehdotus Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta esittää edellä kuvatun vastauksen valtuustoaloitteeseen aluehallitukselle jatkokäsittelyyn.

Asiaa kokouksessa oli esittelemässä Piritta Huttunen ja Ulla Kuittu.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 26.03.2024 § 99

Valmistelijat

palvelupäällikkö, sijais- ja jälkihuollon palvelut Piritta Huttunen p. 050 552 4883, vastuualuejohtaja, lasten, nuorten ja perheiden palvelut Päivi Kalilainen p. 050 370 0245, palvelupäällikkö, sosiaalipalvelut Laura Vänttinen p. 014 269 6571, palvelujohtaja, sosiaalipalvelut Ulla Kuittu p. 050 353 8310

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 28 758/00.05.01/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Keskustelun edetessä valtuutettu Vilma Viitasaari esitti, että asia palautetaan takaisin valmisteluun sillä evästyksellä, että kaikille jälkihuollon asiakkaille turvataan jälkihuolto-oikeus 25-vuotiaaksi asti eikä ainoastaan aloitteessa esitetyn mukaisesti erityistä tukea tarvitseville. Valtuutetut Riikka Rantanen, Sirkku Ingervo, Aila Paloniemi, Jukka Hämäläinen ja Leena Kautto-Koukka sekä varavaltuutettu Ilse Weiijo kannattivat Viitasaaren esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kannatettu esitys asian

Aluehallitus	§ 99	26.03.2024
Aluevaltuusto	§ 28	14.05.2024

palauttamisesta valmisteluun, on suoritettava äänestys asian käsittelyn jatkamisesta. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat Vilma Viitasaaren tekemää esitystä asian palauttamisesta valmisteluun, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 34 JAA-ääntä, 28 EI-ääntä ja 2 tyhjää (äänestysluettelo liitteenä). Aluevaltuusto päätti näin ollen jatkaa asian käsittelyä.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

- Liite 23 Valtuustoaloite: lastensuojelun jälkihuollon ikäraja säilytettävä 25:ssä ikävuodessa Keski-Suomen hyvinvointialueella
- Liite 24 Eriävä mielipide Sirkku Ingervo, Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 21.2.2024 § 14
- Liite 25 Äänestysluettelo / Aluevaltuusto 14.5.2024 § 28

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 23	20.03.2024
Aluehallitus	§ 112	09.04.2024
Aluevaltuusto	§ 29	14.05.2024

Valtuustoaloite ammatinharjoittajamallin pilotoimiseksi Keski-Suomessa

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 20.03.2024 § 23

Valmistelijat: toimialajohtaja, sosiaali- ja terveyspalvelut Kati Kallimo, p. 050 442 2302, johtajaylilääkäri Heikki Miettinen, p. 050 432 4642, palvelujohtaja Jari Raudasoja, p. 014 269 5904, johtava hankintapäällikkö Miia Paatola, p. 050 319 8003 ja HR-johtaja Eija-Liisa Heikkilä, p. 050 567 9972

Selostus asiasta

Aluevaltuutetut Matias Lahti ja Mauno Vanhala ovat tehneet valtuustoaloitteen ammatinharjoittajamallin pilotoimiseksi Keski-Suomessa.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Keski-Suomen hyvinvointialueella,

- 1) selvitetään nykyisen lainsäädännön tarjoamat mahdollisuudet ammatinharjoittajamallin hyödyntämiselle perusterveydenhuollossa
- 2) ollaan asiassa yhteydessä sosiaali- ja terveysministeriöön ja selvitetään ministeriön valmius ja halukkuus erillisrahoituksen myöntämiselle
- 3) käynnistetään ammatinharjoittajamallin pilottihanke, jonka tavoitteena on parantaa perustason lääkäripalveluiden saatavuutta ja hoidon jatkuvuutta sekä kerätä kokemuksia ja aineistoa kansallisen päätöksenteon tueksi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Keski-Suomen hyvinvointialueella on selvitetty ammatinharjoittamallin käyttöönottoa seuraavasti.

Sote-järjestämislain 8 §:n mukaan hyvinvointialue on vastuussa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä alueellaan ja on järjestämisvastuussa asukkaidensa sosiaali- ja terveydenhuollosta. Lain esitöissä (HE 241/2020 vp) on korostettu sitä, että järjestämisvastuu eroaa käsitteenä palvelujen tuottamisesta. Hyvinvointialueen tulee vastata sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden: 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta; 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä; 3) tuottamistavasta; 4) tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta; 5) viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 23	20.03.2024
Aluehallitus	§ 112	09.04.2024
Aluevaltuusto	§ 29	14.05.2024

Jotta hyvinvointialue pystyy tosiasiansa huolehtimaan järjestämisvastuuseensa kuuluvista tehtävistään, edellyttää se käytännössä sitä, että hyvinvointialueella on riittävästi myös omaa palvelutuotantoa sekä omaa henkilöstöä ja osaamista tehtävistään suoriutumiseksi. Lain esitöissä (HE 241/2020, s. 671-672) on tarkennettu, että järjestämisvastuun toteuttamiseksi omassa palveluntuotannossa tulee olla riittävä määrä virkasuhteisia terveydenhuollon ammattihenkilöitä, jotta sekä väestötason että yksilötason vastuu kyetään toteuttamaan. Riittävän oman palveluntuotannon määrää ei ole lain esitöissä kategorisesti määritelty, vaan tarkoituksena on ollut, että hyvinvointialueella olisi myös mahdollisuus päättää tarkoituksenmukaisista tuotantotavoista järjestämisvastuun toteutumisen puitteissa, ja palveluja voitaisiin hankkia laajasti myös yksityisiltä palveluntuottajilta sote-järjestämislain 12 §:ssä säädetyillä edellytyksillä.

Sote-järjestämislain taustalla olevat tavoitteet tukevat ammatinharjoittajamallin kokeilua hoitoon pääsyn sujuvoittamiseksi ja asiakkaiden valinnanmahdollisuuksien parantamiseksi. Sote-järjestämislain 12 §:n mukaan hyvinvointialue voi hankkia sote-palveluja yksityiseltä palveluntuottajalta, jos niiden hankkiminen on tarkoituksenmukaista tehtävien hoitamiseksi. Ammatinharjoittajamallia suunnitellessa tulee kuitenkin huomioida sote-järjestämislain 12 §:n mukaiset ostopalvelujen hankkimista koskevat rajoitukset (erityisesti julkisen vallan käyttöä koskevat rajoitukset) sekä lain asettamat velvoitteet riittävälle omalle palveluntuotannolle.

Sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamassa Kestävän kasvun ohjelmassa oli alkuvuonna 2024 lisärahoitushaku, jolla vahvistetaan hoidon jatkuvuutta, ml. ammatinharjoittajamallin toimeenpanon jatkamista. Keski-Suomen hyvinvointialueella selvitettiin mahdollisuutta sisällyttää tämä myös Keski-Suomen hakemukseen, mutta valitettavasti toiminnan selvitykseen ja pilotointiin ei rahoitusta myönnetä, vaan alueella tuli olla jo käyttöön otettu ko. malli aiemmin. Kuten valtuustoaloitteessa on todettu, myös hallitusohjelmassa on kirjaus ammatinharjoittamallin selvittämisestä. Keski-Suomen hyvinvointialueella seurataan tiiviisti tätä selvittelytyötä.

Aiemmassa Kestävän kasvun ohjelman rahoitushaussa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue haki rahoitusta ammatinharjoittamallin selvitykseen. Länsi-Uudenmaan selvityksen osalta olemme hyvinvointialueelta olleet yhteydessä Länsi-Uudenmaan valmistelusta vastuullisiin ja saaneet heiltä tilannekuvan toimintamallin käyttöönotosta. Tuossa vaiheessa selvityksessä oli vielä juridisia osioita liittyen mm työntekijä – yrittäjä rooliin ammatinharjoittamallisissa. Tähän Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue oli tehnyt työ-, vero- ja eläkeoikeudellisen selvityksen, jonka tulosten pohjalta he jatkavat ammatinharjoittamallin pilotointiin tulevan kesän aikana. Keski-Suomen hyvinvointialueella seurataan tiiviisti tätä pilotointia ja sen tuloksia vuoden 2024 aikana.

Yhteenveto

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 23	20.03.2024
Aluehallitus	§ 112	09.04.2024
Aluevaltuusto	§ 29	14.05.2024

Yhteenvetona todetaan, että hyvinvointialue on selvittänyt lainsäädännön näkökulmasta ammatinharjoittajamallin käyttöönottoa, sekä tulee pyytämään Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta tarkemmin tietoa mm. heidän selvityksestään verottajanäkökulmasta sekä kokemukset toiminnasta, kun sitä heille karttuu.

Keski-Suomen hyvinvointialueella on tutkittu sosiaali- ja terveysministeriön erillisrahoitusta ammatinharjoittamallin pilotointiin mm Kestävän kasvun ohjelman kautta. Kesän 2024 aikana seurataan Länsi-Uudenmaan pilotointia ammatinharjoittamallisissa.

Edellä kuvatun ja muun mahdollisesti syntyvän lisätiedon pohjalta valmistellaan syksyllä 2024 pilotointia Keski-Suomen hyvinvointialueella ja tavoitellaan että pilotointi voisi käynnistyä omarahoitteisesti vuoden 2025 aikana. Toiminnan näkökulmasta on tunnistettu, että pilotointi voisi toteutua avosairaanhoidon vastaanotto toiminnassa, aluksi kohdennetusti joillain alueilla Keski-Suomessa. Lisäksi neuvolatoiminta ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto sekä perustason lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä kasvatusta ja perheneuvolatoiminta ovat palveluja, joissa ammatinharjoittajamallin käyttöä voidaan tutkia ja arvioida pilotoitavaksi.

Toimivalta:	Hallintosääntö § 16
	Hallintosääntö § 17
	Hallintosääntö § 18

Esittelijä Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta esittää aluehallitukselle edellä esitettyä vastausta valtuusto aloitteeseen.

Asian kokouskäsittely:

Lautakunta evästää jatkokäsittelyyn, että aikataulua aloittamiseen aikaistetaan mahdollisuuksien mukaan.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 09.04.2024 § 112

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 23	20.03.2024
Aluehallitus	§ 112	09.04.2024
Aluevaltuusto	§ 29	14.05.2024

Selostus asiasta Aluehallitus tarkentaa valtuustoaloitteen vastauksen yhteenvetoa seuraavasti lautakunnan evästyksen mukaisesti:

Edellä kuvatun ja muun mahdollisesti syntyvän lisätiedon pohjalta valmistellaan syksyllä 2024 pilotointia Keski-Suomen hyvinvointialueella ja tavoitellaan että pilotointi voisi käynnistyä omarahoitteisesti **viimeistään** vuoden 2025 aikana. Toiminnan näkökulmasta on tunnistettu, että pilotointi voisi toteutua avosairaanhoidon vastaanotto toiminnassa, aluksi kohdennetusti joillain alueilla Keski-Suomessa. Lisäksi neuvolatoiminta ja koulu- ja opiskelijaterveyden-huolto sekä perustason lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä kasvatus- ja perheneuvolatoiminta ovat palveluja, joissa ammatinharjoittajamallin käyttöä voidaan tutkia ja arvioida pilotoitavaksi.

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen sekä toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen sekä toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 29
676/00.05.01/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen sekä toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Keskustelun edetessä valtuutettu Irma Hirsjärvi esitti, että asia pannaan pöydälle. Valtuutettu Sirkku Ingervo kannatti esitystä. Keskustelun edetessä Irma Hirsjärvi veti esityksensä pois.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Valtuutettu Leila Lindell poistui kokouksesta klo 19.42, valtuutettu Janne Luoma-aho poistui kokouksesta klo 19.55 ja valtuutettu Sanna Rajala poistui kokouksesta klo 20.00 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Liitteet

Liite 26 Valtuustoaloite ammatinharjoittajamallin pilotoimiseksi Keski-Suomessa

Liite 27 Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 20.3.2024 § 22

Aluevaltuusto

§ 30

14.05.2024

Valtuutettujen aloitteet

Aluevaltuusto 14.05.2024 § 30
1345/00.05.01/2024

Hallintosäännön 142 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisesti tai sähköisesti.

Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi.

Päätösehdotus

Tehdyt aloitteet lähetetään aluehallituksen valmisteltaviksi.

Päätös

Aluevaltuusto lähetti aluehallituksen valmisteltavaksi valtuutettu Eetu Tuovilan ja allekirjoittaneiden aloitteen:
Valtuustoaloite lasten ja nuorten suojelemiseksi seksuaaliselta rajattomuudelta ja sodomiaan groomaamiselta (liitteenä).

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.04.

Liitteet

Liite 28 Valtuustoaloite 14.5.2024 / Lasten ja nuorten suojeleminen seksuaaliselta rajattomuudelta ja sodomiaan groomaamiselta

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 9, § 10, § 11, § 12, § 15, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29, § 30

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 13, § 14, § 16, § 17, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22

MUUTOKSENHAKUOHJEET

VALITUSOSOITUS

Päätöksiin haetaan muutosta aluevalituksella.

Valitusoikeus ja -perusteet

Aluevalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä aluevalituksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä seuraavilla perusteilla:

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen ja -aika

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna

Virka-aika arkisin kello 8.00 - 16.15

Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao(a)oikeus.fi

Faksinumero 029 56 42269

Puhelinnumero 029 56 42210 (asiakaspalvelu)

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Aluevalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa

katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen muoto, sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisesti.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite (esim. sähköpostiosoite), johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituskirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Linkki tuomioistuinmaksulakiin:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>